

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe un jum. . . 12 "
Pe o lună . . . 2 "

Nrui de Duminică
pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Nrui de zi pentru Ro-
mania și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRATIA
Deak Ferencz-utca 20.
INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Mulțumite publice și Loc de-
schis costă fiecare șir 20 fl.
Manuscrise nu se în-
polază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Situațiunea politică a guvernului.

De Eugen Brote.

Contele Khuen se resfață în atmosfera de biruință a alegerilor. O majoritate de două treimi, care se numește guvernamentală, va ocupa în zilele aceste scaunele Camerii deputaților. În ce mod a fost dobândită această majoritate și din ce elemente este ea alcătuită nu mai întreabă deocamdată nimeni din cei din guvern și din cei din jurul lui. Ea există, și pentru moment lumea guvernamentală se mulțamește cu faptul existenței ei. Teama că elementele radicale kossuthiste vor putea împedea lucrările parlamentului a dispărut și ea. Din partizanii lui Justh de odinioară numai puținii au găsit drumul spre Camera cea nouă; suita lui Francisc Kossuth, întotdeauna șovăitoare, cochetează de pe acum cu guvernul; gălăgioșii populari sânt așa de decimați încât nici nu mai contează, iar steagul mândrului Andrassy stă gata pentru a fi plecat înaintea puternicului Khuen, dacă într-adevăr se va dovedi în decursul sesiunii că puterea sa este adevărată și reală. Toate se prezintă la suprafață cât se poate de favorabil pentru guvern, și bucuria guvernamentală ar fi complectă, dacă n'ar fi și cusur.

De băjocura, care se descarcă din toate părțile asupra guvernului pentru sutele de baatalioane și escadroane mobilizate la alegeri, pentru zeci de milioane cheltuite în mod așa zis »constituțional« și pentru te-

roarea și fărădelegile organelor administrative, nu se rușinează nimeni. Este tradițiune ungurească ca așa și nu altcum să se facă alegerile. Spre un alt punct sânt concentrate privirile îngrijorate ale contelui Khuen. Majoritatea aceasta mare, care îl întimpină cu strigăte de »Eijen«, n'a fost meșteșugită de el, ci de un bun prieten al său. Guvernul n'a dat decât jandarmii, armata și sbirii administrativi pentru ca ea să fie strinsă la un loc; el n'a săvârșit decât partea mecanică a operațiunii poreclite electorală. Sufletul acestei majorități a fost plămădit de iscusitul agitator Ștefan Tisza, care a alergat dela un capăt al țării la celalalt, pentru a mișca masele în favorul guvernului. Dacă contele Tisza n'ar avea nici un gând rezervat, rolul lui în alegeri n'ar fi fost altul, decât al unui simplu agent. Prea ține mult la persoana sa groful ungur dela Geszt, care stăpânește un colț din Țara-ungurească, pentru ca să se înjosească la un asemenea rol. Toată lumea știe că contele Tisza s'a angajat a forma majoritatea parlamentară nu pentru a servi din iubire frățescă pe amicul său Khuen, ci pentru a săvârși o mare faptă patriotică. Împăratul vrea cu orice preț ca Ungaria să-și reformeze legea electorală pe baza votului universal și egal.

Aristocrațimea maghiară, »totdeauna credincioasă Tronului« vede în această pozițiune a Coroanei o primejdie mare pentru pozițiunea ei dominantă în țară, nu se opune voinței regale, dar lucrează din răsuneri pe căi pezișe pentru a împedea rea-

lizarea ei. Guvernul Fejérvári, care din însărcinarea Împăratului a prezentat primul proiect de reformă electorală a fost boicotat de aristocrația maghiară. Guvernul Werkerle, care l'a succedat, a încheiat cu împăratul un contract în toată regula, prin care se obligase a îngriji de votarea acestei reforme. Dar nici acest contract n'a folosit nimic, căci aproape patru ani de zile guvernul a manevrat astfel ca reforma să rămână în cartoanele ministrului. Împăratul a trimis apoi la Budapesta pe unul dintre încrezuții săi cu ordinul să îndeplinească reforma. Ca servitor al împăratului, ca »grănicer«, el nu putea să-și formeze majoritatea în parlament. În acest moment de grea cumpănă pentru Ungaria contele Tisza pășește pe arenă ca salvator și-și oferă serviciile »credincioase«. El furnizează majoritatea indispensabilă, votează bugetele și toate celelalte necesități ale statului. În cerace privește reforma electorală, ea n'are tocmai zor și înțelegerea se va face mai la urmă.

Majoritatea promisă este acum, aici și după toate probabilitățile ea va vota tot ce se cere: buget, recruți, delegațiuni, convențiuni etc. Mai curând sau mai târziu însă contele Khuen va trebui să îndeplinească și ordinul Împăratului cu privire la reforma electorală. O înțelegere cu Tisza nu se poate face decât în cazul când dinastia renunță la principiul universalității și egalității votului. Cazul acesta este însă exclus. Astfel majoritatea impozantă de astăzi va fi sfâșiată și divizată, și în cazul

Flori de primăvară.

*In jurul meu se'ntinde un câmp de flori cochete
Sânt flori albastre, roze, flori albe, violete,
Ce dorm în raza lunii, atâtea mii de flori,
Iar luna le pălește plâpânde colorii.*

Petetele se pleacă... Alabastrul le'ncunună.

Cu u rouă'n diamante, cu licări de lună

Vâr vântul ce se-abate pe margini de cărări

Se'nfiorează'n spasmul prelungi sărutări.

O, flori albastre, roze, flori albe, violete, —

N'am mai văzut odată cum prinse'n negre plete

În vestejeași de jalea frumoasei ce murea

Cu u viața voastră tristă, cu fericirea mea...

Înt'r'un târziu de toamnă o floare mortuară

Pălăie în locul vostru pe fruntea de fecioară,

O calbă crisantemă al cărei trist parfum

Cu u voga-i adiere mă urmărește-acum,

Și-acum, când vă plecarăți de rouă, raze, vânt

Ca fruntea de regină de-o scumpă diademă, —

Pe câmp plutește parcă o vrajă de mormânt

Ar vântul poartă'n zare parfum de erisantemă...

Victor Eftimiu.

Roma în 1911.

— Dela corespondentul nostru. —

În anul cu vine, 1911, din luna Februarie până în luna Noemvre, în Roma vor avea loc o serie nesfârșită de petreceri, de expoziții, de concursuri, de întreceri, de manifestații sportive; va fi un lanț de sărbători, un șir lung de distracții, cu scop de a sărbători a cincizeca aniversare a Romei capitale.

Câteva note istorice asupra motivului acestor serbări, vor fi folositoare pentru clarificarea certitudinilor.

Când, în 1861, Regele Sardiniei Victor Emanuel al II-lea a fost încoronat ca rege al Italiei, sub sceptrul lui se uniseră toate țările din nordul Italiei, în afară de regatul Neapolului, cu Sicilia și Statele Papale, cari nu au voit să se supune »uzurpatorului«.

În acel an, în ziua de 5 Mai, Garibaldi, cu o mie de lupători, a tentat și a făcut una din acele acțiuni eroice, demne de epopeile mitologice; a cucerit Sicilia și a gonit pe regii Neapolului, Bourbonii, dând și acest regat lui Victor Emanuel al II-lea.

Singurele statele Papale, cu Roma, mai rezista. Atunci capitala Italiei era Torino, și parlamentul din acel an a decretat Roma capitala Italiei și nerecunoașterea puterii temporale a Papei.

După patru ani, în 1865, capitala Italiei s'a mutat la Florența, iar după 5 ani, în 1870, bersaglierii lui Victor Emanuel al II-lea dau asalt Romei, sparg zidul cetății lângă poarta Pia, pă-

trund în oraș, Papa capitulează, iar regele intră triumfător în Cetatea Eternă, aceia care cu 10 ani mai înainte fusese decretată capitala Italiei, realizând astfel visul de unire italiană.

În amintirea acestei decretări, Roma va serba anul ce vine al cincizecea aniversare al capitalei Italiei libere, și pregătește sărbători grandioase pentru această aniversare.

În acest scop s'au votat 15 milioane, cari vor servi la expoziții și la serbări.

Expoziția archeologică.

În vastul locaș al termelor lui Dioclețian, ruine rămase din epoca romană, se va face expoziția archeologică. În acest scop s'au expropriat toate clădirile cari se ridicaseră lângă terme, s'au dărâmat zidurile moderne, iar în sălile enorme ale termelor, se va expune toată colecția, tot materialul archeologic cunoscut în Italia, precum și cel din Africa romană, din Ancira și din Bealbeck. Se vor reconstrui »ara Paclă« și planurile antice ale Romei, astfel că, la un loc vor fi toate elementele din cari istoriograful vor putea să aibă ideea exactă a lucrurilor din trecut.

Expoziția etnografică.

Pe platoul ce este între Roma și ponte Milvio, acolo unde astăzi este câmpul de exerciții militare, se va face cea mai mare expoziție etnografică din lume.

Totul va fi cu multă rigoare științifică controlat, dându-i se o înfățișare estetică și pitorească. Se vor reproduce obiceiurile, ustensilele, îmbrăcămintele din toate provinciile italiene. Se vor construi case țărănești, cari să redea în totul aerul

cel mai rău Tisa va obține rezultatul ca reforma electorală să fie din nou amânată, și să rămână pe sama unui nou parlament.

Situațiunea politică a guvernului este deci cu toată majoritatea guvernamentală mare, destul de dificilă. Contele Khuen va avea în mod firesc tendința de a amâna termenul răfuiei cu Tisza în privința legii electorale, pentru ca să câștige cât mai mulți din deputați pentru sine. Amânarea reformei electorale de altă parte corespunde tocmai scopurilor contelui Tisza și nici el nu va privi cu brațele încrucișate la propaganda »amicului« său.

Lupta surdă în majoritate va fi continuată până în momentul când va suna ceasul bătăliei hotărâtoare, și-și vor măsura puterile cei doi buni prieteni Khuen și Tisza. Nu este însă exclus că armatele politice să se ciocnească între ele și înainte de marea bătălie, — fie și numai pentru scopuri de recunoaștere.

Contele Khuen-Héderváry duce? Ziarul ceh »Bohemia« aduce știrea din Budapesta că M. Sa împăratul va ridica pe contele Khuen-Héderváry la rangul de duce, drept recunoștință pentru meritele câștigate în acțiunea de împăcare a națiunii ungurești cu domnitorul. Probabil această știre va fi comunicată de Monitorul oficial în 18 August, din prilejul aniversării a optzecea a nașterii M. Sale.

Guvernamentalul »P. Lloyd« e autorizat să dea acestei știri cea mai categorică desmințire.

Teroare în Făgăraș. Volniciile continuă. Din Brașov ni-se anunță că ieri au fost aduși la Brașov și internați în închisoarea tribunalului 19 țărani fruntași implicați în așanumita răscoală (?) din Tohanul vechiu. Nefiind în Brașov nici procurorul nici judele de instrucție, interogatoriile se vor începe abia mâine, Sâmbătă.

acelor provincii din Toscana, din Sicilia, din Lombardia, colibe din Lazio, din Abruzzo, din Sardinia. Se vor reproduce principalele industrii din fiecare regiune, dela dantelele din Venezia până la ceramica din Faenza; dela armele din Brescia până la cânepa din Bologna. Neapolul va fi reprezentat cu o parte din oraș »porta Capuana« și cu fabricile de macaroane; Sorrento cu o fabrică de mărgean.

Toate acestea, vor fi animate de 250 de persoane din fiecare regiune, cari vor locui și vor trăi în tot timpul la Roma, așa cum trăiesc în satele lor.

În afară de aceste, toate regiunile din Italia vor construi un pavilion, iar numărul lor va fi 13. În acest chip se va avea în mic reproduse toate regiunile, iar în paviloane vor fi reproducțiile tuturor monumentelor ce se găsesc în fiecare regiune.

Lângă acestea s'a început construirea unui mare pavilion al pescăriei.

Expoziția de Belle-arte.

Foarte multe state din toată lumea vor lua parte la această secțiune: Anglia, Germania, Franța, Austria, Rusia, Ungaria, Olanda, Statele-Unite din America, Belgia, Spania, Japonia. În palatele construite de aceste națiuni, pe malul stâng al Tiburului, v's-a-vis de expoziția etnografică, vor fi numai lucrări de artă națională caracteristă fie-

Noua volnicie a stîrnit adîncă indignare între români.

Procesul guvernului coaliționist. Miniștrii fostului cabinet coaliționist, în frunte cu Wekerle și Kossuth, au pornit, precum se știe, proces de calomnie împotriva publicistului Habár care, într-o broșură senzațională, îi acuzase cu tot felul de matrapazlăcuri.

Acuzatul a cerut să i-se dea voie să dovedească cele afirmate. Cererea i-s'a admis și Habár a început să dovedească. În zilele din urmă a voit să dovedească matrapazlăcurile săvârșite de guvernul coaliționist în jurul concesionării căii ferate Vác—Gödöllő. Acuzatul s'a referit la mai multe documente păstrate la direcția căilor ferate ungare. Judecătorul de instrucție s'a adresat direcției C. F. cerînd să-i trimită aceste documente... Spre uimirea tuturor s'a constatat însă că toate aceste documente compromițătoare pentru guvernul coaliției au dispărut fără urmă.

Firește s'a pus numai decât în practică comedia »celei mai severe anchete«, care se va termina fără descoperirea documentelor dispărute.

Pilda ungurească în Austria. Pilda contelui Khuen care a creiat o nouă puternică și compactă majoritate, a molipsit și Austria.

Un ziar cehesc din Brünn, *Moraszka Orlice* publică o știre foarte interesantă. Pentru campania parlamentară de toamnă se pregătește un proiect, menit să pule viața politică a Austriei pe noi baze.

Bienerth vrea să organizeze o mare majoritate nouă, *majoritatea partidelor burgeze* după pilda partidului național al muncii în Ungaria. Modul cum d. Bienerth va săvîrși această misiune este o reformă a legislației. D. Bienerth va lua chestiile naționale din competența parlamentului central, căci ea formează pledica funcționării parlamentului și le va trece în competența dietelor cărora li-se garantează o reformă electorală și a regulamentului. Așteptăm cu mare curiozitate realizarea acestui plan.

cărui stat în parte: pictură, sculptură, arhitectură, gravură, medalii.

Expoziții retrospective.

În mormântul împăratului Adrian, ceia ce azi se numește *Castel Sant' Angelo*, se vor instala toate expozițiile retrospective. De jur-împrejurul Castelului, se plantează arbori, astfel că, toată grădina lui, precum și țărul drept și stîng al Tiburului, se vor transforma într-o mică pădure.

Secțiunile acestei expoziții sînt:

1. Artă în evul mediu până la jumătatea secolului XIX.
2. Artiștii romani din secolul XIII până în secolul XVI și în special epoca lui Michel Angelo.
3. Săli speciale pentru Bernini.
4. Expoziția de costume.
5. Expoziția de arme.
6. Farmacia din secolul XVI.
7. Tipografia romană.
8. Numismatică romană.
9. Expoziția și memoriile străinilor cari au trăit în Roma.

Muzica și drama.

Ca să se dea o idee exactă de viața melodramatică italiană, vor fi în 1911 concerte și reprezentații a tuturor operelor vechi și noi, începînd din anul 700.

Orchestra angajate de pe acum, vor fi cele

O alianță ruso-japoneză. Ziarul englez *Daily Telegraph* anunță că în zilele viitoare va fi semnat un tratat ruso-japonez, menit a înălța atenția lumii întregi și a schimba situația în extremul Orient. Printr'o apropiere prietenească din ambele părți toate obstacolele vor fi înlăturate și o alianță între cele două puteri o va pregăti. Aceasta e urmarea meritabilă a apropierei Statelor Unite de China. Scopul principal al tratatului ar fi menținerea *statului-quo* în Mançuria și în celelalte țări aziatice, unde Rusia și Japonia se ating.

Știrea asta va produce o mare surpriză în Anglia ale cărei interese sînt amenințate de o apropiere ruso-japoneză.

Politica sașilor.

Știm cu toții, că concetățenii noștri sași s'au aliat și au votat pretutindeni cu candidații guvernului, chiar și acolo, unde n'au avut candidat sas, — și în contra candidaților români, ca aderenți sinceri ai votului universal.

Pentru orice minte trează e lucru clar că restringîndu-se dreptul electoral, stare deplorabilă a naționalităților nemaghiare va rămînea aceeași. Sașii vor alege același număr de deputați, care însă nu înseamnă nimic și nu vor putea schimba întru nimic soarta naționalităților și deci nici a poporului sășesc. Sașii vor fi mai cruțați decît ceilalți — deocamdată. Incercările de maghiarizare și distrugere față de sași sînt imposibile și fără rezultat, până când sînt încunjuțați de masele poporului românesc. Maghiarizarea nu poate ajunge ei decît peste trupurile noastre.

Iată de ce sașii sînt cruțați, deocamdată.

Că ce-i așteaptă pe sași, când valurile maghiarizării ne vor fi cutropit, cred că această sînt în clar și dinșii.

Înlăturarea primejdiei ce-i așteaptă și pe sași numai dela votul universal se poate aștepta. Sașii ar avea, ce-i drept mai puțin deputați, dar aceste câteva mandate sînt un lucru cu totul secundar față de

mai mari și cele mai complete din câte s'au văzut până acum.

Leoncavallo, Puccini, Mascagni, Giordano, Verdi, da la Teatro Costanzi, câte o operă nouă.

Concertele se vor da la Coreia (Augusteum) în sala Barberini.

Drama va fi ospitată într'un teatru construit într'adins pe Palatin.

Autorii moderni s'au pus pe lucru și vor scrie drame și opere noi, într'adins pentru acel an.

Mai multe companii dramatice vor recita drame vechi, altele noi, altele mai noi, în diverse teatre din Roma.

Congrese.

Vor fi în 1911, 40 de congrese la Roma, în mătate naționale, jumătate internaționale. Acestea vor fi împărțite în cinci grupuri principale: congrese politice, congrese științifice, congrese literare, congrese profesionale, congrese sportive.

Iată o listă de unele din ele:

Congrese internaționale: Archeologice; alchimicilor; artistic; al frumuseții naturale; al vitalității feminine; al construcțiilor de lucrări publice; dermatologie; al editorilor tipografici; asociației studenților; geografic; gimnastic; inginerilor de căi ferate; internațional al medicilor; muzică; pescărie; al presei; de nografie; de tuberculosă.

MOBILE

Fabricate din material sănătos și solid, în ori-ce timp se pot procura la firmă
FRITZ W. ELGES, fabrică de mobile, atelier de tapetărie și decorativă
 SIBIU — NAGYSZEBEN, — Fabrica: Salzgasse 37. — Filiala: Heltauergasse
 Cel mai mare și mai bogat local de cumpărături!

teresele generale și viitorul poporului săsesc, cari sânt comune cu ale celorlalte naționalități.

Oare singuri conducătorii sași să nu o văd aceasta? Nu putem crede. O văd și ei, dar socot, că și așa schimbarea are să vină, chiar și dacă ei se vor împotrivi. Dâșii însă făcând prin aceasta cauză comună cu cei tari, pot exopera unele concesiuni pe baza prieteniei lor, cari, cum am văzut, din punct de vedere al »statului național« sânt deocamdată cu totul indifereente, iar pentru sași sânt un câștig curat și ieftin (curat în înțeles neguțătoresc, nu moral). Iar când se va face schimbarea ei vor profita totdeauna înaintea celorlalți pe baza aceleiași prietenii, așa că pe dâșii câștigul nu-i va costa nimic, nici o jertfă, nici o osteneală.

Ne va costa însă cu atât mai multă osteneală și jertfe pe noi, naționalitățile luptătoare. Sașii profită și vor profita din jertfele și loviturile suferite de noi; nouă au să ne mulțamească toate avantajile, de cari se bucură ei.

Din punct de vedere practic poate să le fie de bine, dar va rămânea o pată veșnică pe poporul săsesc, că nu numai n'au ajutat cu nimic lupta de desrobire a naționalităților nemaghiare, dar au luptat mereu în contra celor cari au luptat și jertfit pentru binele tuturor naționalităților nemaghiare și deci și pentru binele lor, al poporului săsesc.

Am mai înțelege o aversiune a sașilor față de noi, dacă ar avea de răfuit niște nedreptăți vechi, venite din partea noastră, dar nu au. Mai curând am avea noi. De desnaționalizat nu am desnaționalizat pe sași nicăiri. Numele germane sânt rarități la noi. Unde sașii au dispărut, au dispărut din vina lor proprie, nu din a noastră. Noi n'am avut altă vină decât mării, care se revarsă peste terenul scufundat. Dovadă sânt germanii din Bănat, cari prosperează, ba chiar cuceresc teren delat Români.

Iată dar, că nici trecutul, nici viitorul nu

Congrese naționale: Agrimensori; geometrii; bibliografic; al Clubului alpinist italian; farmaceutic; filosofic; fotografic; magistral; al potcovarilor; al moașelor; de ginecologifil; al provincilor; de științe medicale; al primarilor; al veteranelor.

Serbări.

În 1911 se va da o mare importanță sportului; astfel se va face un grandios congres ipic care va avea loc jumătate la Roma, jumătate la Torino, la care va lua parte un mare număr de ofițeri italieni și străini.

Va fi o cursă regulată de dirigibili și aeroplane între Roma și Torino.

Vor fi lupte, alergări de cai, de vapoare, de biciclete și de automobile, vor fi serbări populare în fie care regiune italiană din expoziție, vor fi iluminații, fântâni, muzici, distracții.

Cititorule, va fi o serbare cum n'a mai fost în lume; va dura din Februarie până în Noemvrie, vor fi reduceri de trenuri, vor fi conferințe publice, vino, vino la Roma, cititorule.

Roma, 1910 — Mai

I. Th. Alian.

poate scuza politica dușmănoasă a sașilor față de români.

Politica lor e politica a unui popor de generat, merit și vrednic să dispară. Ic.

Mesajul de tron.

— Deschiderea parlamentului. —

Guvernul contelui Khuen-Héderváry are o nouă învingere orbitoare: mesajul de tron, prin care Maj. Sa a deschis noua sesiune parlamentară.

Mesajul acesta așteptat cu nerăbdare de milioane de cetățeni va fi o mare desmăgire pentru majoritatea imensă a acestor cetățeni. Guvernul a știut să profite de încrederea de care se bucură înaintea tronului pentru a sancționa, prin graiul Maj. Sale, toate abuzurile și volniciile săvârșite la alegeri.

»Rezultatul alegerilor umple inima noastră părintească cu adâncă satisfacție!...«

De o lungime neobișnuită, mesajul de tron înșiră o serie aproape interminabilă de reforme »reclamate de binele țării«, a căror înșiruire probabil e menită să deștepte în ascultători și cetitori impresia că guvernul acesta și majoritatea lui vor stăpâni ani îndelungați — pentru a putea realiza toate reformele anunțate.

Mai laconic se vorbește în acest mesaj despre cele două chestiuni mari și importante cari sânt germenii crizei noastre grave: chestiunea băncii comune și chestiunea votului universal. În ce privește chestiunea dintâi, se stăruie asupra necesității de a regula aceasta chestiune fără a se preciza direcția; în ce privește a doua chestiune, se spune că noul proiect va ține seamă de caracterul unitar și național al statului ungar — stând pe baza votului universal. Că acest vot universal are să fie și egal și secret — nu se poate nici chiar ghici.

Mesajul de tron rostit azi e numai un succes al guvernului și nu va fi în stare să înlătore neîncrederea ce s'a sălăsluit în inimile cetățenilor față de guvernul contelui Khuen-Héderváry care vine în numele votului universal și are stegar pe cel mai mare dușman al acestui vot, contele Tisza.

În sala de tron.

După serviciul divin oficiat în biserica sfântului Ștefan, deputații și magnații s'au adunat cu toții în sala de tron a palatului regal. Deputații s'au prezentat aproape în număr complet. S'au înfățișat toți deputații guvernamentali, majoritatea deputaților kossuthiști, în frunte cu Apponyi (Kossuth a absentat) și deputații naționaliști. *Poporalii și Justhiștii nu s'au prezentat.* Președintele români, membri ai Camerei magnaților, s'au prezentat cu toții fără excepție.

Intrarea în sala de tron a Maj. Sale a fost salutăată cu urale puternice. Ministrul-președinte Khuen-Héderváry se apropie de Maj. Sa și-l întinde un sul de hârtie, conținând mesajul de tron.

Mesajul de tron.

»Vă salutăm cu încredere și bucurie — începe mesajul — în pragul acestei sesiuni parla-

mentare, dela a cărei activitate așteptăm rezolvirea a multor chestiuni urgente și mari.

Rezultatul alegerilor recente umple inima noastră părintească cu deplină satisfacție; în aceste rezultate vedem o garanție că iubita noastră Ungarie se va desvolta și consolida pe toate terenurile în mod pacinic.

Sperăm că roul parlament după rezolvirea chestiunilor ce le-a hărăzit din trecut, va desfășura o muncă rodnică în interesul dezvoltării instituțiilor noastre publice.

Mesajul se ocupă apoi cu chestiile cari așteaptă rezolvirea lor și amintește înainte de toate de restabilirea echilibrului bugetar; vorbește apoi despre noii reforme de dare; revizuirea legii despre pensuni; rezolvirea chestiunii băncii comune; inactivarea convenției comerciale cu România; înnoirea legii despre judecătoria consulară; rezolvirea chestiunilor croato-slavone.

Reforma electoală.

Mesajul continuă apoi:

»Intre reformele interne mai importante și mai urgente la locul întâi stă chestiunea votului universal. În chestiunea aceasta, guvernul nostru va prezenta parlamentului un proiect de lege care, stând pe baza votului universal, păstrând caracterul unitar și național al statului ungar va corespunde tuturor cerințelor democratice.«

Alte reforme.

În cele următoare, mesajul amintește de celelalte proiecte ale guvernului: reforme administrative; reforme judiciare; sprijinirea economiei naționale, a comerțului și industriei; rezolvirea chestiunii autonomiei catolice și a congruel și, în fine, despre trebuințele armatei.

Mesajul încheie amintind de bunele relații în cari trăiește monarhia noastră cu celelalte state și stăruind asupra solidarității dintre cele trei aliate.

Mesajul de tron a fost primit cu urale puternice. Îndată după aceasta, Maj. Sa s'a retras și cel adunați au părăsit palatul.

Impresia mesajului.

După citirea mesajului de tron, contele Apponyi a fost întrebat ce impresie i-a făcut. »E fără pereche — a răspuns contele Apponyi — ca într'un mesaj să se facă amintire de alegeri, aducându-se laude guvernului pentru izbânda electorală.«

Ședința Camerii.

La ora 1, Camera deputaților s'a adunat la o ședință, în care s'a citit din nou mesajul de tron, pentru a putea fi anexat la procesul-verbal.

Molnár Victor citește mesajul. Când ajunge la pasajul despre votul universal se naște zgomot.

Voci (la justhiști): Votul universal egal și secret!

Boross János (kossuthist): Nu ne trebuie vot secret! (Zgomot).

S'a hotărât apoi ca ședința următoare să aibă loc Luni dimineața.

Programul de muncă al Camerii.

În ședința de Luni a Camerii, deputații își vor prezenta mandatele cari vor fi sorțite pentru a fi controlate și revizuite. Controlul și revizuirea va

FABRICA DE OBLOANE
JALUSINE DE ESSLINGEN
CONTRA KAZELOR SOLAR
SI STORURI

RONA
ERNÓ
BUDAPEST
TELEFON 23-85

ZABELLA
UTGZA 47.
TELEFON 23-45.

șinea o zi și secțiile vor raporta despre cele constatate în ședința de Joi, după ce Miercuri e sărbătoare.

În ședința de Vineri se va proceda la alegerea președintelui, a celor 2 vice-președinți și a secretarilor. După constituirea biroului, președintele va face propuneri relativ la stabilirea zilelelor în care să se desvolte interpelările și altele. Guvernul își va prezenta proiectele numai după ce se vor alege toate comisiile.

Conflictul greco-român.

Chestiunea conflictului dintre România și Grecia începe să ia un caracter tot mai grav în urma atitudinii lipsite de demnitate și cinste a Greciei. Guvernul grecesc e gata să prezinte guvernului român regrete pentru cele întâmplate în portul Pireu, dar refuză orice altă satisfacție.

E caracteristic, însă, pentru stările din Grecia și nivelul moral la care stă guvernul grecesc zvonul care se circulă în cercurile politice din București și se menține cu stăruință. Se afirmă anume că suveranul Greciei, pentru a justifica față de curtea regala română faptul că întârziat a și exprima regretele sale pentru acel act de priveriște, ar fi lăsat să parvie direct M. S. Regelui Carol o explicație la tot cazul interesantă pentru stările care domnesc acum în Grecia. Suveranul grec s'ar fi exprimat că nu trebuie să se mire nimenea de cele petrecute la Pireu în contra vaporului românesc, de oarece starea de anarhie care domnește în Grecia amenință chiar și siguranța dinastiei.

Casa domnitoare a avut să sufere mult din cauza acestui spirit anarchic, care amenință siguranța în întreg regatul elin.

De altă parte, însă, presa grecească în loc să desaprobe vandalismele barbare din Pireu, insultă țara românească, debitând la adresa ei fel și fel de minciuni. Așa ziarul »Neologos« îi atacă pe români cari, pentru a-și satisface ura împotriva grecilor, ar fi exploatat incidentul »regretabil« delat Pireu și se dedau la excese contra grecilor din România.

Voinicoșii dela »Neologos« o iau apoi pe următorul ton arogant:

»Așteptăm ca aceste vandalisme să fie încuviințate printr-o deviză a guvernului român, care în precedentele persecuții contra grecilor n'a dat dovadă de o concepție diferită asupra civilizației și umanității decât aceea pe care o au instigatorii acestor violențe. Cum dar să calificăm aceste evenimente cari se petrec în România supt ochii și aprobarea guvernului și ai căror autori aparțin ai înaltei societăți? Istoria va face, de sigur, într-o zi compașia asupra acestor fapte și va spune că barbar nu este poporul din sânul cărui s'au găsit câțiva indivizi cari s'au dedat la oarecari fapte regretabile, ci acela ai căror oameni sus puși, săvârșesc, din îndemnul guvernului, atâtea vandalisme în potruva grecilor din România.

Istoria va arăta generațiilor viitoare cari au fost adevărați barbari.

Firește, guvernul grecesc s'a grăbit să răspândească în toată Europa știrea despre preținsele excese săvârșite împotriva grecilor din România. Intreaga presă europeană constată însă că știrile aceste sunt lipsite de orice teme.

Ministrul afacerilor străine a României a remis marchizului di Beccaria d'Incisa, ministrul Italiei la București, o notă complimentară desvoltând prima notă a guvernului

lui român și precizând modalitățile de execuțiune a punctelor prevăzute în prima notă; cu chipul acesta guvernul grec va fi în măsură de a da un răspuns complet și definitiv cererei guvernului român fără ca să fie necesitate a proceda la negocieri ulterioare asupra complectei soluțiuni a incidentului dela Pireu.

În urma acestei note termenul fixat de România s'a lungit cu două zile.

Măsuri de represalii.

Din București ni-se anunță: Până la sosirea răspunsului dela Atena, guvernul român a ținut să aibă de mai înainte pregătite măcar o parte din măsurile cari ar urma să se ia în contra grecilor din țară, în cazul când Grecia nu ar da în întregime satisfacția cerută.

Prima dintre aceste măsuri, cu care se va începe aplicarea represaliilor, va fi, se zice expulzarea în masa a grecilor din România. Se afirmă chiar că s'a și întocmit lista primelor cincizeci de expulzări cari se vor face.

Alte liste sânt pe cale de a fi întocmite și expulzările se vor face în trei zile după primirea răspunsului dela Atena; aceasta, bineînțeles, în cazul când deplină satisfacție nu se va da.

Scrisori din București.

— Alte întruniri de protestare. — Inundații. — Impotriva naționalizării comerțului. — Franța și românii. — Voci de presă. — O scrisoare a d-lui Iorga. — Prințul Carol scriitor.

Protestul în contra teroarei desfășurate cu ocazia alegerilor din Ungaria continuă. Zilele acestea au avut loc întruniri de protestare la Constanța, Iași și la Roman. Impozant a fost cu deosebire meetingul dela Constanța, unde sânt stabiliți un mare număr de români ardeleni.

Românii constănțeni s'au întrunit întâi în catedrala de pe malul Mării Negre. Aici s'a oficiat un parastas pentru odihna sufletelor celor cari au căzut jertfa dragostei de neam. Serviciul divin a fost oficiat de protopopul I. Rădulescu asistat de mai mulți preoți. După parastas românii s'au întrunit în parcul Mitică Georgescu, unde s'a ținut adunarea de protestare prezidată de doctorul Marinescu-Sadomeanu. Au luat cuvântul protopopul Rădulescu, profesorul I. Bentiou, Doctorul Piibescu, G. Filip și Petru Vulcan, accentuând cu toții solidarizarea românilor din regat cu românii de peste Carpați și protestând în contra barbariilor și a sângelui vărsat fără de nici o vină.

La Roman întrunirea de protestare a fost convocată de Liga Culturală de acolo. Întrunirea a fost prezidată de d. *Neculai Apostol*. Au luat cuvântul domniul N. Galea, care a arătat lupta pe care trebuie să o ducă românii din Ungaria pentru apărarea culturii și a naționalității lor. D. N. *Bellu* a arătat necesitatea de a se forma societăți în fiecare oraș pentru a ajutama lupta fraților de peste Munți. Avocatul *Bădărău* a citit memoriul Ligei Culturale, alcătuit de dl N. Iorga, memoriu, în care sânt descrise pe larg toate meschinățiunile guvernului ungar și ale agenților săi față de România. Citirea acestui memoriu a fost ascultată cu o vădită surecistare din partea cetățenilor româncani.

De altfel Liga a luat hotărârea de a ține astfel de întruniri timp mai îndelungat în toate centrele, spre a determina un curent cât mai puternic în favoarea acțiunii românilor din Ungaria.

În urma revărsării ploilor din ultimele zile, din întreaga țară sosesc știri despre pagubele cauzate de inundații în ținuturile mai jos situate. Toate regiunile din apropierea Dunărei și a Prutului au fost inundate. De asemenea în Oltenia inundații au făcut mari stricăciuni. Câmpii întregi de sămănături bogate au fost distruse. Inundațiile au făcut pagube mari mai ales în delta Du-

nării. Astăzi întreaga deltă a Dunărei este o mare de apă.

Satele de curând înființate au fost distruse. Locuitorii din deltă numai cu mare greutate au putut să-și scape vitele, trecându-le pe malul brațului Sf. Gheorghe. Autoritățile au luat măsuri ca să se construiască diguri de apărare în contra furiei valurilor. Construirea acestor diguri se face însă numai cu mare greutate și înaintea foarte încet.

Astfel, de unde până acum de curând toată lumea se bucura de belșugul viitoare recolte, azi se manifestează o serioasă îngrijorare, în multe locuri au fost distruse de inundații chiar și porumburile, despre cari se credea că nu vor suferi nimica din cauza ploilor.

La congresul dela Focșani al Camerelor de comerț din România, domnul ministru Orleanu a ținut un frumos discurs, în care, arătând reaua stare a comerțanților români, arătând cum întreg comerțul a fost acaparat de străini, a anunțat o serie de reforme în ce privește naționalizarea comerțului și câștigarea a celei ramuri a bogăției naționale pentru românii »Numai atunci, când întreg comerțul va fi în mâinile românilor, numai atunci vom putea privi cu încredere în viitor«. Aceste declarații au adus un adevărat ghivalt în presa ovrelască. Astăzi această presă nu face altceva decât comentează acele declarațiuni, improșcând cu noroi în d'Orleanu, care a pășit cu atât curaj pentru apărarea intereselor neamului său. Căci de multe ori aici trebuie să ai un curaj de adevărat eroic să poți lua pe față apărarea fiilor neamului tău. Campania în contra ministrului Orleanu ne dovedește odată mai mult cât de mult s'au înfățișat aici străinii și cât de adâncă era în ei convingerea că în comerț vor rămânea deapoi stăpâni. Numai cât calculele lor i-au cam înșelat. Și nădăjduim că cu timpul lucrurile se vor schimba mult. Tinerii români, părăsind funcționismul, vor îmbrățișa tot mai mult carierele libere și, sprijiniți de guverne patriotice, vor putea delătura de pe piață spuza de negustor străini.

În timpul din urmă două evenimente s'au petrecut cari au fost menite pe de-o parte a pune la încercare vrednicia poporului român, iar pe de altă parte a ne arăta cine sânt prietenii, cine sânt dușmanii noștri și cine sânt acela, pentru cari soarta noastră, bună sau rea, nu prezintă nici un interes. Au fost alegerile din Ungaria unde românii, — după expresia dlui Iorga, — n'au fost biruiți, ci striviți de volnicia adversarului. Și a fost incidentul dela Pireu unde o ceată de pirați moderni au insultat drapelul românesc.

Ziarele din străinătate, germane și italiene, bchiar și engleze au avut față de românii în aceste două ocazii o atitudine cât se poate de prietenească. Ne-au recunoscut dreptatea noastră și au înfierat volnicile și pirateriile celor cari ne urăsc pe noi. Numai presa franceză a tăcut. Numai pentru această presă evenimentele, prin cari neamul nostru a trecut, n'au avut nici o importanță. Ba, ce e mai mult au fost ziare, ca »Le Journal« cari au luat pe față apărarea ungarilor, laudându-și înțelepciunea lui Khuen Héderváry. Despre incidentul dela Pireu nu vorbesc nimica. Ne explicăm cauza, gândindu-ne la spiritul practic, care stăpânește astăzi pe urmașii acelora, cari, în marea revoluție au proclamat domnia libertății, egalității și a fraternității.

Dar nu putem rămânea atât de repăsători și lipsiți de suflet a fraților din Franța liberă și liberală. Cu ocazia inundațiilor Senei, la București în câteva zile s'au subscris peste o sută de mii de lei pentru victimele inundațiilor. În trecutul nostru numai îndepărtat avem cazuri când românii s'au jertfit cu drag pentru sora lor Franța. Nepăsare manifestată față de noi din partea surorii republici au făcut ca presa din România să se întrebese: Ce însemnează asta? În ultimul număr de »Universului« găsim un articol de o nespusă de loșie. După ce se arată câtă dragoste au românii față de această țară, de unde cei mai aleși fii ai neamului nostru au primit lumina, ziarul bucureștean scrie: »Această mare și mult iubită Franța are ea pentru noi aceeași adâncă și seculară dragoste, ce făcea pe Banul Mărăcine să cutiere pi-

mântul pentru a-și pune neînvinsul său buzdugan la picioarele lui Valois? care făcea pe Brătienii din 1852 să lupte pe baricade pentru apărarea drepturilor civice, pe Pilații, pe Răureni și Jugureni din 1870 să părăsească rândurile propriilor lor armate, spre a se război cu un vișaj maș ce nu era al țării lor? Nu. Azi mai mult decât oricând lipsa de dragoste răsare din toată atitudinea acestor surori. În Transilvania gem în lemnită cel mai de seamă frați ai noștri. O lume întreagă se ridică plină de indignare. Franța singură privește imparabilă la durerile noastre.

Și când te gândești că nu este român intelectual, care la un moment dat n'ar fi în stare să se jertfească pentru această țară! Di Diamandy a scos mai zilele trecute de supt tipar piesa sa *Tot înainte*, pe care a închinat-o Franței. Dar e bine să știm cum Franța știe în momente grele să ne răsplătească iubirea. Calitățile sufletului nostru ni-le cunoșc mai bine dușmanii decât aceia, pe cari i-am iubit cu toată căldura inimii noastre. Numai departe, în ultimul număr al lui *»Budapesti Hirlap«* citim:

»Az oláh ember szive érzékeny és hálás. Se jót, se rosszat nem felejt s aki melléje áll a bajában, abban megismeri a testvérét.«

Fie ca aceste evenimente să le servească românilor ca o lecție, să nu-și mai arunce căldura sufletului lor pe toate pietrele, să numai arunce sămânța iubirii de frate acolo unde banul dușmanului nostru poate să cumpere păreri și convingeri, să nu-și mai arunce inima lor cânilor.

Cu prilejul alegerii Dlui N. Iorga ca membru activ al Academiei române, centrul studenților universitari din Iași a adresat savantului profesor și marelui român o telegramă de felicitare, prin care și exprimă bucuria tinerimei universitare de a vedea recunoscându-se și din partea areopagului științelor românești meritele d-lui Iorga. De altfel toată lumea s'a bucurat de această alegere. Chiar și adversarii politici ai d-sale au protestat, când au văzut că se găsesc în Academie oameni, cari mai sânt și acum în contra ilustrului profesor. De remarcat un articol din ziarul conservator democrat *»Lupta«* din Craiova, care — deși adversar politic al Dlui Iorga — critică cu o asprime fără păreche pe acei membri ai Academiei, cari n'au votat pe d. Iorga. Numitul ziar afirmă despre acei academicieni că »sânt niște imbecili, cari nu știu ce însemnează munca științifică.«

La telegrama studenților Iașeni, d. Iorga a răspuns prin următoarea scrisoare, în care se arată idelle și sentimentele cu cari d. Iorga intră în Academie.

Domnilor,

»Iubirea pe care mi-ați arătat-o în totdeauna a găsit un nou prilej de a se manifesta în alegerea mea ca membru activ al Academiei.

Astăzi când porțile s'au deschis larg pentru munca mea în cuprinsul celei mai înalte instituțiuni culturale românești, gândul meu se îndreaptă cu cărmătoare simpatie către aceia cari în viitor sânt chemați a primi din mâinile noastre o moștenire care va cuprinde ce a fost mai bun în sufletul nostru și mă bucur că vă pregătiți în nobile sentimente și harnică activitate colegială pentru viitorul nostru care va fi și viitorul neamului.

Primiți, vă rog, încredințarea celor mai bune sentimente.
N. Iorga.

Tinărul prinț al României, Carol începe a se manifesta și ca un scriitor cu multă vervă. În revista *Revue generale des sciences appliquées*, supt inițialele C. d. R. Prințul României publică un articol în care arată importanța aviațiunii. Face observații interesante asupra aparatelor de aviațiune construite de Români și cu multă însuflețire, cu multă mândrie în același timp constată că acela, care a rezolvat chestia aviațiunii a fost un român. A fost d. Vuia, care la 1903 a deslegat

această problemă atât de importantă. Dar Vuia, care și făcea experiențele la Paris n'a putut continua din cauza lipsei de bani.

Constatând că nu s'a găsit nimeni, cari să l sprijinească, A. S. R. Prințul Carol scrie: »Nu poți decât să roșești de rușine, când te gândești, că nu s'a întins spre el nici o mână binefăcătoare, și astfel nu a putut să-și continue experiențele, a căror splendoare s'ar fi răspândit asupra României dincolo și dincoace de țări și mări. Căci există destul oameni bogați. Nu jertfesc oare aceștia sume destul de mari pentru satisfacerea unor gusturi zadarnice? Dar nimeni nu s'a gândit să ajute pe cel cari se ocupă la noi cu aviațiunea. În Franța nu există om bogat, care să nu fi dat cel puțin 500 de lei pentru a se institui premii pentru aviațiune. Când compatrioții noștri au nevoie de un ajutor, ei aleargă numai la ajutorul statului.«

Articolul termină cu următorul apel:

»Români! Lepădați scepticismul vostru și ajutați pe acela, cari pot să facă să fâlfăie în marele câmp al aerului drapelul patriei. Nu uitați că acela, care a deschis calea, pe care o străbat azi atâți oameni celebri, e un român!«

Frumos și entuziat în același timp. Revista în care apare acest articol este condusă de d. profesor Munteanu—Murgoci.
Cor.

Conferința comitetului național.

(Dela corespondentul nostru special).

Din Budapesta ni-se telefonează că în ședințele sale ținute ieri și azi, comitetul central al partidului național român a luat cu unanimitate următoarele hotărâri:

1. *Comitetul ia la cunoștință raportul prezentat de biroul comitetului despre activitatea sa electorală și aprobă cu unanimitate demersurile făcute de comisiunea electorală în scopul conducerii campaniei electorale.*

2. *Comitetul constată necesitatea menținerii celei mai stricte solidarități naționale și a susținerii programului partidului național-român și a decizilor aduse în conferințele naționale, singur autorizate a dispune asupra ținutei politice a neamului românesc.*

Invită pe deputații români ca, menținând clubul naționalist parlamentar, să lucreze în deplină conglăsurire cu deciziunile conferințelor naționale pentru realizarea postulatelor politice ale neamului românesc și în particular pentru democratizarea țării acesteia prin introducerea votului universal egal și secret.

3. *Pentru inaugurarea și conducerea unei acțiuni politice sistematice și pentru executarea unui plan de acțiune a emis o comisiune, cu sediul în Budapesta, în care s'au delegat, în afară de deputații români, și mai mulți membri ai comitetului. (Cu totul 21 inși.)*

4. *Referitor la victimele catastrofei din Caraș-Severin, comitetul a invitat pe deputații români să inaugureze o acțiune de ajutorare, încredințându-le conducerea ei.*

După proclamarea acestor hotărâri, președintele d. Gheorghe Pop de Băsești a închis conferința.

Congresul Ligii culturale.

— Raport special al »Tribunei«. —

II.

În congresul dela Ploiești s'a prezentat pentru întâia dată după ani îndelungați un raport amănunțit și bine chibzuit despre activitatea și starea actuală a Ligii culturale.

Iată acest raport:

Lucrând în sensul precizat prin darea de seamă din anul trecut, comitetul central, ale cărui puteri expiră astăzi, are bucuria să constată că multe din speranțele pe care le exprima anul trecut s'au prefăcut în fapte care, astăzi, vorbesc dela sine și făgăduiesc o și mai repede și mai fericită dezvoltare a instituției noastre.

a)

Activitatea secțiilor.

Potrivit cu datoria noastră și cu dorința ce ni-s'a arătat în congresul trecut, ne-am dat toate silințele pentru a face ca nici un județ să nu fie lipsit de măcar o secțiune a Ligei.

Întrebându-se elementele rămase din vechile comitete, tineretul, crescut de o bucată de vreme în cultul idealelor naționale, bătrânii cari păstrează amintirea zilelor în care interesele materiale jucău mai puțin rol în viața publică, orice bunevoiniți ni-se oferiau și nu mai puțin frumosul entuziasm pe care femelle din România îl arată la orice prilej pentru moralizarea și idealizarea neamului, condițiile neapărată a oricărei dezvoltări naționale sănătoase, am izbutit să dăm celor mai multe din orașele României secții ale Ligei.

Pe urma unor stăruinți adesea și în chip neobosit repetate am ajuns să avem astfel, citându-le în ordin geografic, aceste secții noi, dintre care unele făgăduiesc foarte mult: Secția Vălenii de Munte, Urlați, Mărgani, Paris, Râmnicu-Vâlcea, Brăila, Pașcani, Focșani, Bârlad, Turnu-Severin, Berlin, Burdujeni, Râmnicu-Sărat, Doro-holu, Tulcea, Vârciorova, Huși, Târgoviște, Roșiori, Turnu-Măgurele, Căiuți (Bacău), Urziceni, Târgu Ocna, Tecuci, Târgu-Jiuului, Gâmpina, Constanța, Vaslui, Folticeni, Panciu, Caracal.

Câteva din aceste secții nu s'au putut întări. Din secțiile vechi Constanța și Brăila au trebuit să fie reconstituite. În Roman toate silințele noastre de a ajunge la o constituire de secție a Ligei au rămas zadarnice: sântem și acum de părere că societatea »Miron Costin« de acolo s'ar bucura de alt prestigiu și de alt ajutor și ar aduce chiar mult mai mare folos dacă s'ar preface într-o secție a noastră. În anume orașe, cum e Călărași, de pildă, viața națională are un puls prea slab, din cauza unor împrejurări pe cari nu le putem desluși aici, ca să putem încerca a isprăvi ceva; totuși din Urziceni ni-s'a făgăduit de mai multă vreme organizarea unei secții județene la omița.

Din secțiile înființate anul trecut, singură secția Piatra Neamț n'a dat nici un semn de viață. Rivalități locale au împedecat-o de a trăi. Un comitet de doamne, eu d. na Irina Lecca, scriitoarea cunoscută, în frunte, își propune însă a relua o inițiativă națională pe care bărbății au părăsit-o.

Vărsarea veniturilor s'a făcut mai regulat decât anul trecut și astfel, cum se vede din darea de seamă a Casieriei centrale, Liga a dispus anul acesta de sume pe care de mult nu le avuse la îndemână. Merită în special a fi laudate în această privință secțiile București, Ploiești, Zimnicea, Bechet, Buzău, Focșani și Sinaia.

Activitatea secțiilor celor mai sănătoase și trănice nu se mai mărginește, ca odinioară, numai la strângerea cotizațiilor dela membri și la câte-o demonstrație zgomotoasă când se oferia prilejul. Pătruns de însemnătatea, cu adevărat înviatoare pentru o nație, a misiunii lor, de rolul mare ce se cuvine să aibă Liga în avântul cultural idea-

Gulere
și
Manșete.

Numai calitate bună.
Marca lanț.

SUC. EMMER FERENCZ
Weismayr Ferencz
Timișoara, centru, strada Hunyadi

Ilst care cuprinde neamul nostru, ele dezvoltă o activitate rodnică, arătând un spirit de descentralizare în mună pe care nu-l putem aproba îndăjuns, cu atât mai mult, cu cât el se potrivește cu cea mai deplină unitate în direcție și cu cea mai desăvârșită disciplină în legăturile cu centrul, chemat prin statute a da direcție.

Astfel, nu mai puțin decât șese secții publice, în formă de broșură sau de revistă chiar, buletine: secția Ploiești, care a dat cea dintâi, și în această privință, exemplul. Apoi secțiile: Galați, Zimnicea, Bârlad și Dorohoiu. Dorim ca astfel de buletine să le primim de la fiecare secție și ca ele să capete o înfățișare mai asemănătoare de la una la alta și să cuprindă numai o materie în legătură cu faptele săvârșite sau cu cea propagandă de sentimente nobile pe care Liga o urmează stăruitor pentru unirea sufletească a nației și pentru înăsătoșirea ei pretutindeni.

Nevoia unor localuri deosebite pentru secțiuni am recunoscut-o încă și, printr-o circulară din toamnă anul trecut, am atras atenția asupra ei. Cât timp Liga n'are lăcașurile ei, în care, la a-nume date, membrii să se strângă ca în casa lor de rugăciune și sfătuire-împreună pentru binele nației, ea nu se poate impune și nu poate cuceri adesiuni în lumea mai puțin entusiastă la înfățișare, dar mai statornică și mai folositoare. Urmând sfatului nostru și exemplului dat de secția Galați, căreia președintele său, d. I. Ciucu, îi pusese mai de mult un local la dispoziție, și-a căpătat un sălaș pentru cetire, recitări, muzică, danț și alte petreceri morale înfățișate de secția Ploiești, căreia dărnica d. lui deputat Panțu i-a pus la îndemână spațioase încăperi, apoi secția Zimnicea, a cărei bibliotecă s'a inaugurat, printr-o frumoasă serbare, la care au luat parte sute de oameni din popor, cari se bucură de coborirea până la ei a luminii, în Martie trecut. La Iași biblioteca populară, cuprinzând 3000 de volume, pe care a cedat o secretariatul Comitetului Central, a fost așezată prin silitințele membrilor comitetului în casele dăruite de Primărie, primar fiind d. N. Gane și ajutor de primar d. P. Fântăniariu, în curtea bisericii Bărbolu. În curând credem că nu va mai fi o secție a Ligei care să nu-și aibă între cei patru pereți ai ei cărțile prin care conștiința claselor de sus se poate lămurii, iar conștiința celor de jos, singurul mijloc prin care se poate asigura Statul și îndrepta spre un viitor mai bun Neamul, trebuie să se deștepte.

Secția din Ploiești are și un cor, care s'a înfățișat de mai multe ori în public, supt conducerea maestrului Croitoru, și a căles numai laude. Rolul pe care l au în viața românilor de dincolo corurile e în de obște cunoscut; armonia sunețelor e farmecul cel mai sigur prin care se poate aduce armonizarea sufletelor, și aceasta e doar cea dintâi datorie într-o societate în care spiritul de clasă și interesele materiale desbină așa de mult. E foarte regretabil numai că persoanele din familiile bogate și mai sus puse desprețuiesc tovarășia în cântec a celor mai săraci și mai puțin favorizați de soartă: în această trufie e mai mult decât un defect ridicul, e o adevărată primejdie națională.

Ar fi bine ca secțiile, cari vor trebui să-i creie neapărat sucursale prin sate, să între în ele cu farmecul de împăciuire și de bună înțelegere al cântecului. Corurile de plugari, așa cum le organizase la Vâlcea meritosul învățator Marinăscu-Trubaduru, iar un coleg al lui la Oșolu din Iași — cel din urmă cor a cântat, foarte aplaudat, și la Expoziția jubilară, — sânt azi o adevărată necesitate morală și un mijloc de a restabili binecuvântata legătură dintre stean și biserică. S'ar dovedi astfel că nu numai frații noștri din Ardeal și Ungaria știu să înalțe sufletele simple și bune pe aripile artei celei mai pe înțeles din toate.

Troupe de diletanți pentru reprezentare de piese cu subiecte naționale ori pentru tablouri simbolice nu s'au organizat decât la Sinaia. Nu sânt

nici societăți de gimnastică în legătură cu secțiunile Ligei. Cine se gândeste la însemnătatea socolilor în viața națională a Cehilor ori a iunacilor în cultivarea simțului național al vecinilor noștri Bulgarii, cine își inchipuie ce ar putea fi pentru satele noastre societăți de dare la semn atât de potrivite pentru urmașii arcașilor fără de greș și ai păunașilor de codru cu glonțele sigur, acela nu va putea îndemna în deajuns secțiile cele energice și însuflețite să acorde atenție și acestei părți din menirea ce ar putea să le revie.

Arta noastră populară e o parte esențială din civilizația unitară românească pe care Liga înțelege a o servi, servind prin aceasta și scopuri mai depărtate, care numai astfel pot fi asigurate. S'ar putea organiza concursuri de port popular, mai ales în regiunile unde el începe a fi părăsit, pentu cea mai mare pagubă a originalității noastre artistice și a credinții noastre față de tradiție. Credem că unul se va anunța pentru luna Iulie în județul Prahova, și mai ales în Valea Teleajenului, cu prilejul cursurilor de vară din Vălenii-de-Munte. De ar izbuti și de s'ar putea da un exemplu care să fie urmat!

Din mai multe părți ni-s'a arătat dorința ca Liga să nu piardă din vedere ca unitatea culturală trebuie realizată întâiu în România, peste clasele desbinăte, și în domenii mai modeste de gospodărie. Secția Focșani, având în frunte pe un bun gospodar, originar de dincolo de munți, a chemat astfel sătenii la un concurs de plugărie, trezind o emoluție rodnică și împărțind daruri care ar face să nu se uite ușor Liga binefăcătoare.

Să adăugim că secția București, care și-a ținut toate regulat ședințele și a strâns de mai multe ori pe membrii săi pentru comemorații și conferințe, a înaintat comitetului central însemnata sumă de 19500 de lei pentru a se face din ea un fond cultural inalienabil. De oarece secția n'a arătat și cum înțelege a se întebuița venitul acelui fond și deoarece un astfel de dar trebuie să provoace o recunoștință deosebită, fiind și peste produsul cotizațiilor, care se ridică la sumă însemnată — Ligei până acum nici un bogat din România sau din Românie n'a găsit cu cale să-i facă o danie mai mare, prin care să merite a fi pus între citorii culturii și idealului nostru —, s'a trecut peste prevederea expresă a statutelor că, dacă secțiile au $\frac{1}{3}$ din venituri supt administrația lor, celelalte $\frac{2}{3}$ sânt lăsate absolut la dispoziția comitetului central pentru ale întrebuița cum crede el.

Secția București, aflându-se în același oraș cu comitetul central și împărțind chiar cu dânsul locul și funcționarii, a știut să împăce o muncă încordată și roditoare cu legăturile de subordonare în acțiune pe care trebuie să le aibă cu organul conducător al instituției noastre. Bărbații de un mare merit au înțeles că în astfel de așezăminte nimic nu se poate face prin confuzii și uzurpatori de atribuții și prin rivalități nespornice, ci numai prin munca fiecăruia în locul pe care l hotărăsc statutele, de care singure sântem călăuziți.

Conferințele s'au ținut de toate secțiile Ligei. Suprasolviri, plăți de cotizații mai mari din partea membrilor ar fi un izvor însemnat de venituri. Il punem în vedere aceloră dintre membrii noștri cari ar putea face astfel de sacrificii. Le putem aduce înainte și exemplul colegilor noștri d. principe C. Basarab Brâncoveanu și d. Tacu, cari plătesc în fiecare an suma de 500 de lei.

Festivalele au produs sume care, fără a fi în proporție cu folosul lor moral, au contribuit totuși la puțința acoperirii unei cheltuieli urgente. Cu dezvoltarea lor în sens mai practic nădăjduim să putem spori și mai mult veniturile Ligei.

Studentii adunați la Iași în Septembrie într'un congres care s'a desfășurat pe baza idellor pe

care le reprezintă Liga, au făgăduit concursul lor întreg și devotat instituției noastre. Am consimțit la plata cotizațiilor din produsul serbărilor pe care le-ar organiza supt patronajul Ligei. Până acum însă centrul studentesc București nu s'a putut alcătui, iar cel din Iași, care a dezvoltat o însemnată și laudabilă activitate națională, a avut de acoperit cheltuielile înjghebării sale. Prin serbări la sate, pe care țeranii le primesc cu cea mai mare plăcere, studenții, liberi în tot cursul vacanțelor, ar putea servi Ligei în chipul cel mai folositor, creînd și secții rurale și propovăduind pretutindeni ideea de neam și elementele culturii naționale.

Pentru a da fiecărei secțiuni un patron, un hram, o zi deosebită de pomenire, un sens eroic particular, propunem ca fiecare din ele să poarte numele unuia din reprezentanții de căpetenie ai sufletului românesc militant prin cultură pentru întregirea națională. Nevoia steagului, prea mult neglijată până acum, s'ar impune astfel și mai mult. Vechile steaguri ale secțiilor dispărute ar trebui descoperite pretutindeni unde le păstrează fără drept particularii.

Dacă apelul ce am făcut către învățătorii și preoții a dat Ligei prea puțni membri noi, putem pomeni cu o deosebită mulțămire darurile ce ni-au făcut unii dintre membrii bisericii românești. I. P. S. S. primatul României ni-a trimis 200 de lei și P. S. S. episcopul Nifon al Dunării-de-Jos 500 de lei. Asemenea daruri anuale vor avea, nu numai valoarea lor propriu zisă, ci și acela a unul frumos îndemn venit din acele cercuri archierești în care se păstra odată împreună cu tradiția sfântă și iubirea pentru cultura și ideile neamului.

Ca daruri deosebite pentru Liga trebuie să se pomenească suma de 1000 de lei, oferită de d. deputat Dr. C. Angelescu, profesor universitar, școlii de fete din Arad și acela de 300 de lei venită de la d. deputat Racotă. D. Simionescu-Râmniceanu, cenzor al camerei, a binevoit să facă o colecție printre deputați.

În sfârșit și anul acesta cluburile și societățile din București a trimis oferta lor.

Minuștii răspânditori ai conștiinței naționale ar putea fi mii de români tineri cari vin în fiecare an, mai ales în București, pentru muncă. Pretutindeni ei sânt lăsați fără nici o privire la locul de unde vin și la ceia ce ar putea îndeplini acolo; ori ei ori ungurii, tovarășii lor, e pentru cel mai mulți tot una. Aici, în Capitala României, mulți învață urâte vicii, și atâtea femei cad pradă depravării. Biserica și-o uită, nedându-li-se timp s'o cerceteze, și cultura noastră o ignorează. Puținele lor societăți cuprind doar câteva sute din ei: ele nu se înțeleg între sine și nu lucrează mai nimic.

Ne-am adresat la ele pentru a pune în vedere membrilor lor că Liga e gata a ajuta la educația lor omenească și românească, religioasă, morală și națională prin cărți și serbări potrivite. Cele mai multe nici nu ni-au răspuns. Vom ști însă să lucrăm mai departe în acest sens, și poate că în curând cetirile și ascultările din București vor fi un complement prețios pentru școala românească pe care au urmat-o acasă și un îndemn către o necontentită activitate de propagandă românească după întoarcerea pe la case lor.

Vom căuta să ne punem în legături cu mii de români emigrați în America și să i ferim prin trimiteri de scrieri folositoare de primejlia demoralizării, a rătăcirii socialiste și a desnaționalizării.

Din partea multor societăți ni au venit semne de simpatie și îndemnuri la o muncă împreună. Amintim societatea «Carpații». Aceste societăți urmăresc, în sensul nostru, scopuri de ajutor mai speciale, fără să poată avea în vedere cultura națională în cel mai înalt înțeles al ei, nici afirmarea și apărarea politică în legătură cu dânsa. Așa fiind, Liga are datorie de a le pro-

Numai trebuie să vă comandați mobile din Budapesta pentru că dela **Székely și Réti**

se capătă **garnitură întreagă din lemn masiv pentru aranjarea dormitoarelor** și constă din: **2 dulapuri, 2 paturi, 2 dulapuri de noapte cu marmoră, 1 spălător cu marmoră și cu oglindă pentru suma de 360 coroane.**

Tot aceeași cu toaleta în 3 părți 400 coroane.

Mare economisire în spese de transport, pentru că întreaga garnitură se expediază franco conform tocmelii separate, în oricare parte a Ardealului. În provincia la dorință prezentăm în persoană bogata noastră colecție de mustre și servim cu prospecte și cu deseme. - Să fim atenți la firmă

pune o federație a societăților naționale, pe care ea le-ar putea conduce cu mai multă autoritate, în cadrul mai larg al statutelor sale. Invitarea acestor societăți la congresul din 1910 am făcut-o ca un întâiu pus către această federație, ale cărui efecte ar fi de cel mai mare folos pentru neam.

AVIZ.

Considerând că dela stabilirea abonamentului de astăzi, cheltuielile de editare ale ziarului s'au sporit în mod însemnat atât în ce privește materialul, cât și salariile personalului tehnic;

considerând că greva recentă a tipografulor ni-a impus sarcini noi;

considerând mai departe că »Tribuna« apare cu un conținut mai bogat și în extensiune mai mare decât celelalte ziare românești și va introduce și pe viitor îmbunătățiri noi și folositoare.

Administrația noastră se vede nevoită a urca abonamentul ziarului dela 24 coroane la 28 coroane pe an.

Sperăm că cititorii noștri vor ști să apricizeze motivele grave cari ne silesc la acest spor neînsemnat al abonamentului și ne vor da și pe viitor sprijinul lor binenoiitor, înlesnindu-ne lupta grea pentru marea cauză a neamului.

Cu începere dela 1 Iulie, »Tribuna« v'a costa :

1 an	28 cor.
6 luni	14 cor.
3 luni	7 cor.
Pe lună	2 cor. 40 fil.

la Nr. popular de Duminică

pe 1 an	5 cor.
pe 1/2 an	2.50 cor.

Red. și Adm. »Tribuna«.

INFORMAȚIUNI.

A R A D, 25 Iunie 1910.

— Conflict între studenții români și ruteni. Citim în »Patria« din Cernăuți următorul fapt întâmplat cu prilejul unei întruniri studențești de Marția trecută:

Ieri seara (Marți în 21 l. c.) s'au fost întâlnit un număr mai mare de Ruși (Ruteni bătrâni) în restaurantul din palatul național. Afară de aceștia era adunată însă și multă altă lume, între care și mulți români. Deodată au năpustit însă o bandă de vre-o 40—50 de studenți, învățători etc. ruteni cu o furie căzăcească. În local se purtau în tocmai ca un anumit soi de animale, așa că a trebuit conducătorul stabilimentului să-i dea afară. Dar știți vorba ceia cu porcul, când îl scoți din păpușoi. D-lor au intrat pe altă ușă și au început a arunca cu ouă clocite, cu sticle, cu calamare cu negreală și cu tot ce le venea în mână asupra întregului public aflător în local fără deosebire. Localul a fost devastat într'un mod oribil. Toaletele damelor, hai-

nele bărbaților, toate fețele de masă, pe scurt zis, totul a fost batjocurit cu negreală și cu gălbenus de ou. Ba și bălți de sânge au rămas, căci mulți au fost foarte grav răniți, așa bună oară a rămas studentul Octavian Voronca cu capul spart în mod îngrozitor. A intervenit poliția care cu mare greu a putut să puie capăt acestor nemai-pomenite acte de brutalitate.

Obrăznicia torbarilor galițieni și-a ajuns culmea, căci chiar în casa noastră nu mai sântem siguri. Dar ce să facem? Sânt anumite dobitoace pe cari numai cu băta poți să le faci să înțaleagă că n'au voie să treacă peste anumite hotare!

— Cinci oameni omorîți de grindină. O telegramă din Viena anunță că în hotarul Poloniei, comuna Pasascov a fost ieri o puternică furtună care a distrus mai ales moșia contelui Hohenlohe-Oettingen. S'a revărsat vreme de un cias o grindină cum n'a mai fost pe alocuri și a omorît 5000 de oi, mulțime mare de căprioare, iepuri cerbi, paseri și alte sălbătăciuni. Cinci ciobani suprinși de furtună în munte au fost omorîți și ei. Intreaga moșie a fost distrusă, pagubele sânt enorme, o singură societate de asigurare are de plătit peste o jumătate milion de lei.

— Catastrofă de tren. D'n Londra vine știrea că în ținutul orașului Codina (Mexico) s'a întâmplat ieri o înfiorătoare catastrofă de tren. Încă nu am primit nici un amănunt. Cele dintâi știri spun că catastrofa are 37 de morți și peste cincizeci de răniți.

— România pentru Banat. Vestea despre grozăviile inundațiilor din Banat a produs o adâncă durere în sufletul românilor din țară D. N. Filipescu, fost ministru, a adresat dlui I. I. C. Brătianu următoarea scrisoare, cerind ajutor pentru bănașenii loviți de nenorocire :

Domnule președinte al Consiliului,

Dacă parlamentul ar fi fost deschis, ași fi propus să se voteze un ajutor însemnat pentru inundații din Banat, precum, de curind, s'a votat un ajutor pentru sinistrații din Sicilia.

Camerile fiind închise, aleg calea acestei scrisori spre a vă exprima sentimentul meu, pe care sânt sigur că-l împărtășiți. Sânteți negreșit încredințat că, prevenind hotărîrea parlamentului prin un act al guvernului, veți avea aprobarea unanimă a puterii legislative.

Primiți, etc.

9 Iunie 1910.

N. Filipescu.

— Catastrofa din Caraș-Severin. Știrile asupra dezastrului din Caraș-Severin sosesc mereu. Ni-se comunică din Timișoara că podul din Socolovăț aruncat peste Mera a fost rupt și tîrît la 40 de metri depărtare. Pe locul caselor din Dolnia Liubcova e o mare de mil în care stau înlemniți oamenii morți și stirvinele animalelor. Se spune că strimtoarea dela Cazan a fost umplută de mîlul adus de ape. Dunărea duce cantități enorme de lemne. Ajutoarele pentru năpăstuiți incurg mereu, la lista deschisă de noi am mai primit următoarele ofrande :

»Crișana«, institut de credit și economii în Brad	Cor.	100.—
Dr. P. Mladin, medic, Prebul »		100.—
Vasile Papp, preot, Popa-de-sus		20.—

— Un aeroplan în flacări. Din München vine știrea că un inginer Otto și-a încercat aeroplanul de invenție proprie în fața unui public numeros, făcând o ascensiune reușită. Abia se ridicase însă la vre-o 30 metri înălțime când motorul s'a oprit din funcțiune. Aviatorul nu și-a pierdut prezența de spirit ci și-a condus aparatul cu multă răceală pentru ca să se coboare. Deodată însă a explodat rezervoarul de benzină și aparatul a fost cuprins de flacări. Inginerul a sărit jos, căzând fără să i-se întâmple nimic, aparatul însă a ars complet.

— Vlaicu a zburat. Corespondentul nostru din București ne scrie: Inginerul Vlaicu a făcut zilele acestea, pe câmpul dela Cotroceni, experiențe cu aparatul său de zburat, construit în arsenalul din București. Experiențele au avut cel mai satisfăcător rezultat. Aparatul s'a ridicat câțiva metri dela pământ, parcurgând o distanță relativ destul de lungă. Prietenii și specialiștii în ale tehnicei au felicitat călduros pe d. Vlaicu pentru ingeniositatea, cu care el și-a construit aparatul său. Nădăduim că în curind, tînărul inginer câștigând mai multă experiență în conducerea aparatului, va putea întreprinde zboruri mai lungi.

Cu această ocazie nu cred că trebuie nerelevată răutatea, cu care ziarele străine din București au scris despre recente experiențe ale d-lui Vlaicu. »Bukarester Tageblatt« de pildă ironizează originalitatea aparatului și face imputări d-lui Vlaicu de ce nu se măsoară cu marii aviatori din apus. Ba acelaș ziar, cu o ironie dispuștătoare debilită și neadevărul că aparatul nici nu se ridică dela pământ. Lucrul se explică ușor. Dacă ar fi fost de pildă vorba despre invenția unui inginer germanizat, desigur ziarul ludeo-german din București i ar fi adus osanele. Dar e vorba de invenția unui inginer român. Ce e mai mult, a unui român din Ardeal, care a avut îndrăzneala să se măsoare cu marii aviatori. Este deci natural cu străinii dela »Bukarester Tagblatt« să caute să ironizeze pe Vlaicu. Or fi având pe semne de sprijinit pe vre-un confrate al lor. Și s'or fi gândind la ceva gheșeft.

— Alegerea dela Ighiu. Ni se scrie: Raportul despre alegerea dela Ighiu publicat în »Tribuna« din 19 Iunie a. c. nrul 118 spune privitor la comuna Galați pe pagina 6: »Vine Galați cari ne dau 10 din 19 alegători români«.

Relese decl că jumătate din alegătorii români ar fi votat cu contrarul ceea ce mie nu mi-ar servi tocmai spre cinste.

Lucrul stă însă astfel :

Dintre 19 alegători 6 sânt unguri ijdov (Bodó, Kovács, Pap, Keresztes, Jászbe:ény, Salamon.

Ioan Pârva e învățător în Dupăpeatră din 1908, — i s'a scris dar n'a venit.

La doi din alegătorii noștri li s'a luat biletele de legitimare în mod necunoscut până acum, așa că înzadar ar fi plecat la Ighiu între împrejurările date.

Deci dintre alegătorii români din Galați n'a votat nici unul în contra steagului național.

Atâta în interesul adevărului! Galați, 24 Iunie 1910 n. Cu stimă Ioan Fodorea, paroh ort.-rom.

— Faptă frumoasă. Institutul de credit și economii »Crișana« din Brad a dăruit locuitorilor din Hârtegăni, (o comună românească de lângă Băița) — cari încă au avut a suferi grozav de

Atelier artistic pentru fotografii
E. DAJKOVITS,

ORADEA-MARE
palatul SAS.

Favor extraordinar începând cu azi.
6 buc. fotografii matte format cabinet 12 Cor.
6 buc. fotografii matte format vizit . . . 6 Cor.
Fotografii executate splendid pe pânză tot atât.
Pentru fotografiile de nuntă, cadrul gratuit.

potop, ce le-a nimicit întreaga recoltă, — din magazinele băncii, o cantitate de cucuruz în preț de 100 cor.

— **Ninsori mari în România.** Din București ni-se scrie: Din cauza marelui cantități de zăpadă ce a cunoscut pe vărfurile munților la Azuga, ciobanii au fost nevoiți a se lăsa cu oile în vale.

Pe munții Bucegi, mai cu seamă pe vârful »Omul« zăpada a căzut ca în toiu iernii.

Miercuri a nins în toată regiunea Vrancei. Munții Sborna, Paisitele Petroșu, Mursa, Coza și Giurgiu sânt acoperiți de zăpadă ca în timpul iernei.

— **Un infant sub roatele trenului.** Alaltăieri băiatul macagiului dintr'o haltă din gara Bresla (Italia) se juca în nisipul de pe linie. Copilașul avea doi ani și rămăsese nesupravegheat tocmai pe când trebuia să treacă trenul accelerat de Milano. Copilașul nu s'a mișcat la vederea monstrului ce se apropia în goană vertiginoasă de el, ci și a urmat jocul înalte, iar mașinistul l-a observat prea târziu și n'a putut opri trenul decât după ce îl apucase sub roate. Între călători s'a iscat o învâlmășeală teribilă și fiecare căuta cadavrul zdrobit al copilului. Mare le-a fost însă mirarea când în loc să-l afle mort, l-au găsit sub un vagon cu mâinile pline de nisip, privind cu ochi mari la namila neagră ce se oprise deasupra lui conturbându-i jocul.

— **O aventură a unui arhiduce.** Din Linz ni-se comunică o nouă aventură destul de riscantă a arhiducelui Iosif Ferdinand. Anume în drumul aeronatic cu dirijabilul »Salzburg« de ieri ajunsese împreună cu cei doi însoțitori ai săi într'o poziție foarte critică. Vrînd să scape de vântul de alpi care îi țâra spre păduri, au făcut toate eforturile să descindă în apropiere de Melk, localitate pe marginea Dunării. Un vânt puternic însă i-a tăiat de-a dreptul în Dunăre și aruncând balastul s'au ridicat iar, dar din nou au fost trîntiți în Dunăre. Cu mare greu au putut ținea prora dirigeabilului de-asupra apei, până a venit de pe mal și i-a scos cu tot cu balon. Aeronanții e-au uzi până în piept. Balonul în drumul său a parcurs 50 de chilometri pe oră, atingând înălțimea de 1640 metri.

— **Greva tipografilor din Brașov.** Citim în »Gaz. Trans.«: Greva muncitorilor-tipografi neorganizați continuă.

Cu toate aceste ne-a succes săptămîna aceasta să scoatem »Gazeta« în tipografia noastră, punându-ni-se la dispoziție câțiva lucrători din partenerii tipografilor brașovene. În același timp s'ăm în tratări cu câțiva lucrători neorganizați, cari probabil vor intra în lucru săptămîna viitoare. Într'aceia lucrătorii organizați continuă cu terorizarea lucrătorilor, cari sânt aplicați în tipografiile din Brașov. Ieri dimineața au dispărut ucenicii noștri. Probabil supt teroarea greviștilor ei au fost duși din Brașov. Poliția îi caută. Un alt act mârșav de răzbunare l-a săvârșit, probabil, unul dintre ucenicii noștri dispăruți, împlîntînd în câteva case de litere ace ascuțite, ca culegătorii noștri să se înșepe în ele în decursul culesului. Nu putem îndeajuns condamna astfel de acte mizerabile de răzbunare.

— **Pentru populația Franței.** Din Paris ni-se comunică că senatorul Lonnelongue a prezintat senatului un interesant proiect de lege semnat de mulți marcanți colegi ai săi, între cari e exministrul Bourgeois, Rouvier, Gauthier, Ribot, Constant d'Estournelles, cunoscutul pacifist și filozof, scriitorii Mezières și Charmes. Proiectul îndreptat contra primejdiei ce amenință Franța cu peire, are două principii de frunte. Cel dintîi, ca bărbații să se însoare cât mai grabnic și al doilea înlăturarea împiedecării creșterii contingentului copiilor. Proiectul cere ca orice bărbat pe care vârsta de 29 de ani îl găsește necăsătorit să fie de nou obligat a-și face serviciul militar în rezerva armatei, iar cel ce nu s'au însurat până la vârsta de douăzeci și cinci de ani, să nu poată avea

slujbă în administrație sau altă funcțiune la stat. Dela aceste dispoziții fac deosebire numai cei ce sânt deja în slujbe și ofițerii din armată și marină. Orice funcționar de stat care are trei copii va avea preferință de salar și pensione în raport cu copiii săi, anume după fiecare copil — peste trei — a-e anual un plus de leafă de 200 de lei. Acest plus l-se va da până când respectivii copii vor ajunge vârsta de 15 ani împliniți.

Slujbașii scoși la pensie primesc de fiecare copil câte 100 lei pe an. Proiectul așeaptă ca cel puțin 2,640.894 familii vor avea câte trei copii în loc de doi. În acest proiect sânt motive care probează în mod evident necesitatea lui. Vechiul sistem producea numai câte un singur copil, deasemeni și cel de azi din motive economice mai ales. Fiecare francez vrea să-și păstreze avutul unitar și neîmpărțit, trecînd cu vedere că nefolosind aceste averi în comerț, ele formează un capital mort și câtă vreme americanii și nemții își plasează capitalurile în cele mai riscate întreprinderi, ducînd la înflorire negoțul și meșteșugurile țării, francezii țin de demnitate să-și depună averile la bănci. Această procedură de precauțiune a ajuns să fie un dezastru național și libera testare cerută de acest proiect — cu excepția părții obligatorii — va pune capăt acestui strîmt sistem economic. Liberarea capitalului de supt legile existente înseamnă progres și bunăstare. Acest proiect care tradează cât de colo o politică financiară sănătoasă și experiențe triste câștigate în mijlocul populației rîrite, va înlătina cele mai grele piedeci ale începutului.

— **Necrolog.** Maria Suci, născută Jian preoteasă, soția parohului Benjamin Suci din Șerel — după lungi și grele suferințe a încetat din viață în 29 Mai a. c. în al 39 an al etatei și 23 al fericitei sale căsătorii. O deplînge întristatul soț cu 4 copii ai săi.

Odihnească în pace.

x **Mijloace purgative.** măiestrite sînt vătămătoare drept aceia trebuiesc încunjurate! Apa amară naturală »Franz Josef« este o apă minerală plăcută și foarte ușoară. Dintre toate apele minerale existente are cel mai bun efect, pentru că vindecă chiar și cea mai supărătoare încheiere de scaun, fără orice urmări rele. Medicii o recomandă și celor ce sufar de reumă și dodregă. — Soluție zilnică: dimineața pe nemîncate, să se ia 1/2 pahar.

Mihai Radu creitor pentru domni, Cluj (Kolozsvár) strada Jókai Nr. 2. se recomandă on. public romîn.

x **Sanatorul »Liget«** a Drului Iakob în Budapesta primul sanator pentru boale interne din Europa, dispune de toate mijloacele de vindecare și laborator pentru examinat. Mii de diabeți, reumatici, bolnavi de splină și de inimă, cari pînă acum au cercetat sanatoriile din străinătate, acum vor găsi institut corespunzător aici în țară, așadar această instituțiune culturală cu poziție admirabilă împlinește și un goș. Sala cea mare a mașinelor mecanice de vindecare a sanatorului e sprovăzută cu mașini după sistemul Zanpre și cu scâlzi aieriane.

x **Cînd cumpărați ochelari,** a dresați-vă la magazine cari au în vedere nu numai interesul bănesc, ci vă spun sincer dacă e lipsă și de consultație medicală. Pentru ținerea strictă a acestui principiu și pentru serviciul conștiințios, recomandăm prăvălia de articole optice Seelenfreund Sándorné, din Kluj-Kolozsvár piața Jókai 2. unde găsiți termometre, grade, binocle, ochiane, barometre de prima calitate. Reparaturile se fac cu pricepere și grabnic.

ECONOMIE.

Centrala însoțirilor noastre. Reuniunea agricolă din comitatul Sibiului publică următorul apel adresat tuturor direcțiunilor însoțirilor de credit sistem Raiffeisen:

Onorată direcțiune!

Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiului spre ridicarea economică a populației din acest ținut, între altele și-a pus ca o problemă de mare însemnătate a activității sale întemeierea de însoțiri de credit sătești după sistemul Raiffeisen. Scopul acestor însoțiri mai deaproape determinat, este ca să înfrățescă sătenii noștri români din diferite comune, ca punându-și

laolaltă filerile lor și unindu și puterile după principiul evangheliei: »toți pentru unul și unul pentru toți«, să poată face față prin ei înșiși celor mai arzătoare lipsuri economice ale lor. Zelu desfășurat în jurul acestei mari probleme economice și morale totodată, din care ar avea să urmeze adevărata noastră solidaritate, nu numai economică, ci și națională, a rodit bineșor, încă azi putem spune cu deosebită satisfacție, că nu mărul însoțirilor sătești, înființate la sfatul or prin conlucrarea Reuniunii de agricultură, a crescut într'atîta, încât este ceasul al unsprezecele să ne gândim la strîngerea lor într'un organism puternic.

Acesta, sântem siguri va fi pasul hotărîtor pentru înfrățirea noastră a tuturor pe terenul economic. Fiecare însoțire economică Raiffeisen este un părăiaș de bunăstare, care curge încotro îi place, și astfel puterea lui se perde în lumea largă, fără ca să poată aduce prea mari foloase. Însă de vom regula aceste părăiașe ca să curgă toate într'o alvie comună, va crește din ele un râu puternic, căruia nu-i mai poți pune stăvilari și care la rîndul său va putea aduce foloase în miit mai mari, decât părăiașele stinghere. Azi țaria economică a oamenilor este în însoțiri. Prin însoțiri și cei mici și slabi devin mari și tari, bi chiar temuși. Aceste considerații ne îndeamnă ca să pornim în șirurile neorganizate ale poporului nostru dela sate duhul înviorător al unei mișcări mai intensive spre întărire economică prin organizarea, dacă se poate a tuturor satelor românești în însoțiri Raiffeisen, și a însoțirilor acestora în jurul unei centrale.

Centrala însoțirilor Raiffeisen românești din această țară, dorim să fie actul cel mai solemn prin care Reuniunea de agricultură să-și încheie activitatea mănoasă de 25 ani, care îi va ajunge în scurtă vreme. Scopul principal al centralei va fi solidaritatea noastră economică, deschiderea de conturi curente și procurarea de capital lefîn pe seama acelor însoțiri, cari vor fi membrele ei precum și alte operații economice (diferite tovarășii de consum, de valorizarea produselor economice ș. a.) emancipînd satele noastre de sub tutela, adeseori apăsătoare, a capitalismului. Nu ne îndolm că și dv. sânteți convinși de avantajile economice nespuse de mari, ce vor rezulta din astfel de centrală, poate și azi simțiți mai tare decât noi necesitatea ei, de aceea vă invităm și declarați, dacă voiți să faceți parte din centrală ce o proiectăm. Dacă dorințele d'voastre s'unesc cu proiectul nostru, vă rugăm să convocați o ședință a direcțiunii dv. în care să discutați învitate noastră, și dacă este în favorul însoțirilor ce reprezentați, să subscrieți declarațiunea alăturată aci și să ni o returnați în termen de 15 zile.

Cu salutarile noastre vă rugăm să primiți și expresiunea deosebitei noastre considerațiuni.

Sibiu, Aprilie 1910.

Din încredințarea comitetului Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.

Dr. Petru Șpan Dr. Vasile Stan
Victor. Tordășianu.

Piața grînelor din Aradul-Non

20 Iunie 1910.

S'a vîndut azi:

grîn 300 mm.	10.80—	11.30
orz mm.	6.10—	—
ovăș mm.	6.50—	—
secară mm.	7.60—	—
păpușoi 400 mm.	5.30—	5.40

Prețurile sânt socotite în coroane și după 50 k

Șansa de mărfuri și efecte din Budapeșt
Budapeșta, 20 Iunie 1910.

Prețul cerealelor după 100 kgr. a fost următor

Oriz nou

De Tisa — — — — —	23 K. 90
Din comitatul Albel — — — — —	22 » 90
De Pesta — — — — —	22 » 90
Sânătăncsc — — — — —	24 « 40
De Bacica — — — — —	23 » 40

FRUMUSEȚA ! ȘI TINEREȚA FĂȚEI !

in cel mai scurt timp prin
întrebuințarea preparatelor :

Olinkievich Kristalin

care nu conține nici grăsime, nici stearină sau alte substanțe vătămătoare feței. Aceste preparate sunt fructul plantelor, ele se pot întrebuința și peste zi, dau pielei frumuseța și fragesimea și juvenila, **contra pistruielor** și a altor pete a le pielei este și va rămânea numai **Olinkievich Kristalin** — Creme este cel mai sigur emvelm. —

Olinkievich Kristalin pastă de dinți este albă preparată din plante, nu conține săpun cam lasă un gust displăcut în gură.

Olinkievich Kristalin
Creme 1' K
Puder 1' K
Săpun 1' K

— Pasta de dinți — 50 fl. —

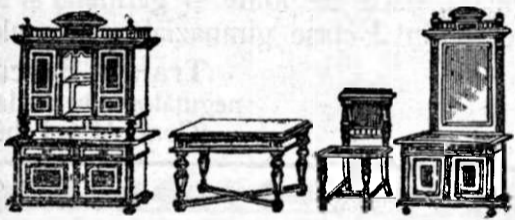
Se poate comanda direct prin:

Olinkievich Kristalin, Budapest

VIII., Baross-u. Nr. 91.

MAGAZIN DE MOBILE KACKLER JOZSEF

timplar artistic pentru edificii și mobile, în
LUGOȘ, Str. Făgetului Nr. 91.

Primesc ori-ce lucrări pentru aranjamente de magazine, birouri și locuințe, deasemenea pentru clădiri, lucrări în cel mai modern stil, pe lângă liferare promptă și din material uscat. Desemne și proiecte fac grabnic și gratuit.

ANUNȚ.

La proprietarul Ioan Popescu în
Magyarád se află de vânzare în
cvant mare și mic:

vin vechiu și nou
de Măderat.

Fluid pentru -: Kwizda. Marca de scutire a șerpelui.

Mijloc aromatic probat de freat pentru întărirea și câștigarea puterii vinelor și mușchilor, contra podagrei, reumei, ischiășului, junghiurilor în coaste etc. pentru turiști, vinători bicicliști și călărești ca mijloc de întărire și re-ști-garea puterilor după drumuri oboșitoare.

Prețul unei 1/2 sticle cor. 2 — 1/2 sticlă c. 1-20, veritabil se capătă în farmacii. Catalog de prețuri gratis și franco se capătă prin depozitul principal:

Franz Johann Kwizda, farmacist, liferantul curții ces. reg. austro-ungare; reg. române și reg. bulgare. Korneuburg bei Wien. g

NIKOLIN - Timișoara - (Centru).

str. Takarékpenztár 4.

== Articole de coafură specială. ==

Chignone, împletituri, turbane, plete, transformării, peruce, bandouri.

Specialități de parfumerie, garnituri pentru curățitul mânilor, noulăți de piepteni, orno și antrepozite pentru păr.

Mare depozit în articole de toaletă, ape de păr, pudră.

Primul salon pentru conservarea, ondularea, spălarea, culorarea și curățirea părului din Ungaria de sud.

: Prețuri moderate. :

Comande prin poștă se efectuează prompt. Preț curent gratis și franco.

Fabricație din țară prima calitate! Stoboare de sârmă tari și trainice!

In atenția arhitecților, agronomilor, proprietarilor de vii, p. vile grădini, tenenuri de vânătoare etc.

PÉCSI HENRIK

fabrică pentru împletituri de sârmă

IX. BUDAPESTA, strada Angyal 7.

Telefon 120-89. — — — Telefon 120-89.

Trimit și instalez împletituri de sârmă pentru mașini, împletituri de oscilat, stoboare pentru case și vile, împreună cu uși și porți puternice.

!! Cele mai frumoase rețele !!

Prețuri ieftine! Prețuri ieftine!

Mai furnizez: ciururi pentru cernut prund, coșnițe pentru nisip, burlane pentru schinte, coșnițe pentru nutreț, botnițe pentru boi și stururi pentru ferăști de orice mărime.

:: Liste și prospecte de prețuri se trimt gratis. ::

Trebtscher Sándor

strungar

PANCSOVA, Gizella-utca

vis-à-vis de hotelul KONILOVITS.

Primește spre efectuare și reparare toate lucrurile ce aparțin acestei branșe, și recomandă neguțătorilor dopuri pentru buți, în orice mărime, pregătite din material excelent.

Ține în depozit în abundență mare tofelul de articlii pentru fumători, gherghefuri pentru lucrul de mână etc. etc.

Serviciu prompt. Obiecte admirabile. — Prețuri ieftine. —

In Sibiu (Nagyszeben)

Vanele de baie Stuchlich

O piesă e numai cu 40 de cor.

Incălzește în 3/4 de oră 150 de litri de apă, pe tru care consumă ca combustibil numai 10 fileri de cărbuni de lem

O vană de neîncălzit numai 24 cor

Lungimea fundului vanei 122 cm.

:: :: Înălțimea de 60 cm. :: ::

Comandele se efectuează imediat și se trimt cu rambursă.

Gustav Stuchlich

Entengasse 17. HERMANSTADT. Saggasse

CUMPĂR în ori-ce cantitate romonițe, flori de tei, flori de friguri, rădăcini și frunze de mătrăgună, flori de soc fie verzi, ori uscate și Gândaci de Mai.

Farmacia lui SZOKOLY SANDOR, Ara d (vis à-vis de biserica sârbească).

Cea mai veche prăvălie de mașini de cusut și biciclete din Ungaria-de-sud.

Distins în Timișoara la anul 1891 cu marea medalie de argint.

Fondat la 1880.

Reinhold ZOLLER

măestru mecanic FENÉRTÉPLOT Schillergasse 8 lângă „Burg”.

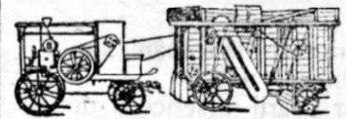
Își recomandă on. public d

loc și provincie marele său atelier mecanic unde se repară tot felul de mașini de cusut și biciclete. Ține în depozit tot-felul de gramofone și plăci

Ține în depozit cele mai bune biciclete noi, mașini de cusut și obiecte de casă și industrie, așa d. e. părți singuratiche de mașini și biciclete.

Prețuri moderate Serviciu pomt.

ELISMERT LEHIRESEB CSÉPLŐKÉSZLETEK

TELJES JÓTÁLÁSSAL

ÜZEMBEN

BÁRMIKOR

MEGTEKINT

HETŐH.

ELSŐRENDŰ

„SZIVÓGÁZTELEPEK

ÜZEMKÖLTSÉG.

LŐERŐ ÓRÁNKINT

KB. 1 1/2-2 FILLÉR

ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.

ÁRJEGYZÉK INGYEN.

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZIÚT 30.

CANARINI

Cele mai frumoase cântărețe moderne ce cântă la sunet și la lumină. Cântăreață tinăra 4, 5 fl. de 1 an 5, 6, 8, 10 fl. Renumitele canarine Seifert și verzi dela 10 fl. în sus.

Ouătoare 1, 2, 3 și 4 fl., după soiu. Catalog de prețuri despre papagal, pasări transmarine mămuțe și câini de soiu se

capătă înainte trimițând 20 fl. Pentru ajungerea comandelor la loc în viață se garantează. — Comandele se pot face la

DIÓSZEGHY és Társa,
Oradea-mare-Nagyvárad.

Sea mai mare prăvălie de animale din Ungaria.

tinele cele mai elegante

Cele mai practice încălțăminte pentru sporturi, pantofi de vară și pentru tennis în splendidă variație de culori și execuție ireproșabilă; de asemenea **ghete americane** marca: „The Barry, The Burt & Packard, King și Moccasin”, încălțăminte orthopedice, Cassala-Engelhardt, le găsiți la marele magazin de specialitate a lui:

WEINBERGER JÁNOS
ARAD, Piața Andrásy 20.

pe lângă prețurile cele mai convenabile și serviciul cel mai prompt.

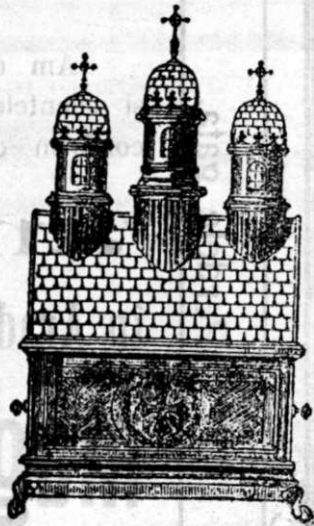
Atelier de lăcătarie și tescuit, fierărie etc.

HARMATI EMIL
NAGYVÁRAD
Rózsa-u 4 (Casa proprie).

Pregătește tot felul de lucrări cu fier pentru zidiri și lucrări de lăcătarie și anume: ventilatoare patentate la ferestri, închizători, parasoale, porți cu gratii

patentate ce se pot constrânge și întoarce în laturi, șaluzine de scânduriță sist. Esslingen, șaluzine de oțel și pânză, pregătitor specialist de vetre de fier, vălăle pentru a-dăpatul porcellor și a vitelor, apeduct și lucrări de instalație electrică. Telefon nr. 355. Serviciu prompt.

Dipl. de onoare Lovrin 1902.

Medalia de aur Timișoara 1891.

SZUBOTHA SANDOR

pregătitor de odăjdii și adjuturi bisericesti.

Intențiat la 1883

Telefon pentru comit. și oraș 498.

Liferantul excel. Sale episcop Deseffy din Cenad.

TIMIȘOARA-CETATE

in colțul străzii Lonovics și Jenő főherceg, vis-à-vis de hotelul «Hungaria».

Recomandă magazinul său bogat în atențiunea binevoitoare atât a preoților cât și a acelor, cari voesc să cumpere pentru biserică capele, sau societăți de înmormântare

odăjdii, steaguri, cruci, statue

- sau altfel de adjusturi bisericesti -

tot astfel marele său asortiment pentru materiale — necesare la formarea adjustărilor bisericesti. —

Pentru liferările mele iau răspunderea.

— Servesc bucuros cu catalog ilustrat. —

Important pentru lăcătari și fauri.

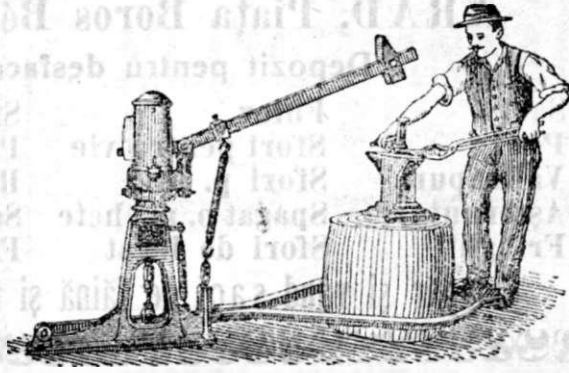
Ciocan batoros patentat ce se poate mânia cu piciorul Inventati de Schwartz és Társa. — Unicii fabricant și vinzători

Fabrica **Solymos Testvérek** Arad, Kölcsey-u. 67.

Mare economisală de timp și ajutori lucrători, în propozițiune ieftin, se poate folosi ușor în oricare atelier. Celor cari se interesează la dorință li-se trimite catalog de prețuri cu explicații amănunțite gratuit.

Cu stimă:

Solymos Testvérek, Arad.

Fabricație proprie.

La o haină de primăvară sau vară se cere

un cortel elegant

și modern sau un

en-tout-cas.

Firma:

Th. Schmidt

Sibiu (Nagyszeben) Reispergasse 7,

ofere cel mai bogat asortiment de modele admirabile și culori moderne frumoase, în execuție solidă, pe lângă prețurile cele mai ieftine. Serviciu solid. Reparaturile se fac ieftin și grabnic.

Comande prin postă prompt.

Halmái József, fost adjunt la notarul public regesc din Boroșineu, și Strausz Gyula, fost oficiant de bancă. —

Cancelaria Inregistrată

Halmái și Strausz,

pentru mijlocirea Imprumuturilor de bani, vinderea și cumpărarea de averi mobile și imobile. Agentura principală a inst. de asigurare „Phoenix”.

Mijlocește: împrumuturi hipotecare (pe întabulare) și amortizaționale (pe mai mulți ani).

Se angajează: pentru răscumpărarea (convertarea) de împrumuturi hipotecare, dela procente mai mari la mai mici.

Mijlocește: cumpărarea, vinderea, schimbarea și esarendarea de averi mai mari pământuri, etc).

Primește: manipularea (conducerea) caseilor de închiriat pe lângă remunerațiuni cât se poate de minimale.

Mijlocește: vinderea, cumpărarea și schimbarea de căși particulare, căși de închiriat și vii.

Primește: parcelarea și colonizarea averilor imobile (pământuri).

Telefon Nr. 726. Adresa telegrafică: Halmaistrausz. Corespondență se poate face și în limba română.

Arad, (str. bisericii) Weitzer János-u. Nr. 9, în partetul edificiului nou a școlii de fete.

Cu deosebită stimă: **Halmái și Strausz.**

Prospect de prețuri
pentru produsele de primăvară a „asocia-
țiunii pantofarilor din Arad”.

Botine pentru femei:
Pantofi din păsă . . . . . fl. 1.50
Pantofi de piele de vacs dela . . . . . 2.— in sus
Botine . . . . . Regate 2.80
    » chevrex 4.50
    » vacs cu șiret dela 3.60
    » chevrex cu șiret 5.50
    » de vacs cu nasturi 4.80
    » chevrex dela 6.50

Botine pentru bărbați:
Cu țug simplu, piele de vacs fl. 3.30
    » și fețe . . . . . 4.—
Bergsteiger din piele cu lustru . . . . . 4.80 in sus
Cu țug simple ușoare ca un
fulg pentru bolnavi dela . . . . . 5.—
Bergsteiger de chevrex 6.50
Cu țug piele de box 5.80
Bergsteiger piele de box 6.20
    » chevrex bună dela 7.80
Pantofi de chevrex . . . . . 5.—
Ținem în depozit tofelul de ghetă pen-
tru copii. La comande din provincie să
se edscrie urma p'ciurului pe o hârtie.
Comande contra ramb. neorespunzând
și înapoiate în cbr. de 8 zile se schimbă.

Cea mai ieftină sursă pentru
cumpărat

săpunuri

pentru gospodărie, săpu-
nuri de toaletă, parfumuri,
și orice articole pentru spălat.

Luminări

de stearină și ceară pentru
biserici; e fabrica de săpun
a lui

Lorencz Károly,
Arad, Str. Forray p. Nadasdy.

ANUNȚ.

Aduc la cunoștința onoratului public
că am cumpărat și urmez conducerea

prăvăliei de coloniale Hoffmann

aranjată de nou și prefăcută din colțul străzii Forray
piața Tököly. Aducând aceasta la binevoitoarea cunoștință
a publicului, trebuie să-i atrag atenția că pe baza cunoștin-
țelor de zece ani petrecuți în magazinul lui Guttman
sunt în plăcuta poziție ca se servesc cele mai bune articole
pe lângă prețuri ieftine și serviciu culant, câștigând prier
aceasta mulțumirea clientelei.

Așteptând binevoitorul
sprijin semnez cu stimă :

Stein Mór,
negustor de coloniale.

Am onoare a atrage atenția p. t. public asupra pră-
văliei de croitorie pentru domni

Inokai Tóth Lajos,

conducător șef Vass János, iunior, cea mai veche
prăvălie în bransa aceasta, asortată cu cele mai frumoase
și variate stofe, fabricate engleze și franceze.

Se efectuează comande pe lângă prețuri convenabile în cea
mai splendidă execuție, din stofele cele mai bune.

Reputația prăvăliei mele fondată în 1879 e cea mai ceta-
tantă garanță pentru a putea satisface și cele mai rafinate gusturi.

La dorința specială a p. t. clientele se vor pune la dis-
poziție colecții de modele, eventual reprezentantul firmei se va
înființa în persoană la cei interesați, atât în loc, cât și în pro-
vință.

Cu deosebită stimă :

Inokai Tóth Lajos, croitor,
Arad, Palatul Neumann, Piața Andrássy nr. 25.

Telefon 594.

Telefon 594.

Institut de împrumutat pânze de dril și saci.

BRAUN MIKSA

negustor de fuior in și urzică.

ARAD, Piața Boros Béni Nr. 1.

Depozit pentru desfacere:

Saci	Fuior	Sfori de tutun
Pânze	Sfori pentru vie	Pinză de impac.
Valtrapuri	Sfori p. saci	Rețele de patură
Așternuturi	Spagat p. pachete	Saci p stors strug.
Fringhii	Sfori de legat	Fringhii p. snopi.

Cumpăr și vând saci de făină și țărite, folosiți.

Serviciu solid și conștiințios.

INȘTIINȚARE.

Am onoarea a aduce la cunoștința p. t. public
și clientele, că prefăcându-ne atelierul de tapetărie,
conform cerințelor moderne și celui mai nou stil

am deschis

în Arad, Str. Forray casa Hunyadi un

magazin de mobile.

Totodată facem cunoscut că ținem în depozit
eventual pregătim la comandă orice mobilier, pen-
tru dormitoare, sufragerii, saloane și camere
pentru fumat.

Cerând onoratei clientele să ne onoreze și pe
mai departe cu încrederea ei, ce ne o păstrează deja
de 34, așteptăm binevoitoarele comande.

Cu distincă stimă :

Berán A. és Fia

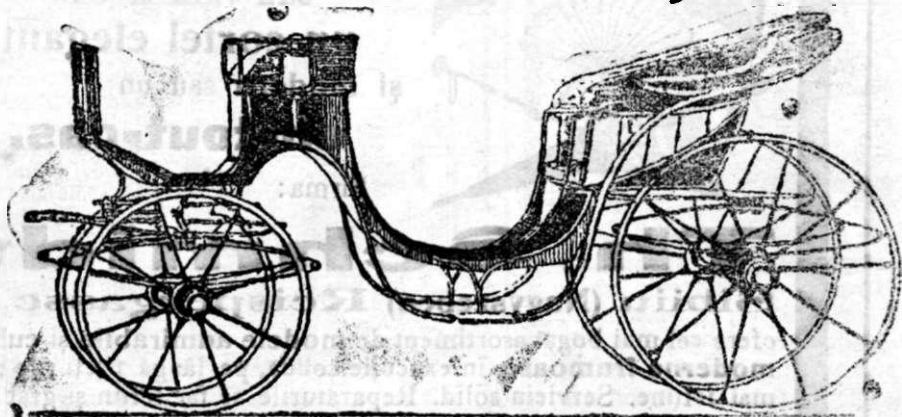
depozitari de mobile.

☐ Telefon intra și extraurban Nr. 132. ☐

Magazin nou. Magazin nou.

Szabó Testv. și Kleiber

atelier pentru A R A D, strada
fabricarea Kápolna Nr. 26
- trăsurilor - (vis-à-vis de cazarma pomp.

Avem onoare a face cunoscut on. public din Arad
și jur, că am deschis un atelier pentru pregătirea trăsuri-
rilor, conform cerințelor moderne de azi.

Bazați și pe experiențe îndelungate câștigate în ce'e ma-
renumite fabrici de trăsuri din țară promitem, că în atelierul
nostru se pregătesc exclusiv numai lucrări de primul rang. Pri-
mim tofelul de lucrări și reparări cu specialitate de bransa acea-
sta: trăsuri cu tot felul de coarde și fără coarde; precum și pre-
gătirea și legarea cu fier a tofelului de instrumente economice, la
cure etc. Trăsuri vechi le schimbăm. Ținem în magazin cele ma-
noi și moderne trăsuri. — Rugând binevoitorul sprijin al on
public, suntem cu stimă

Szabó Testvérek și Kleiber
fabricanți de trăsuri.

Schimb de local.

Am onoare a aduce la cunoștința p. t. public, că

Atelierul meu de lăcătarie artistică și pentru edifici se află începând cu 1 Martie în noul local din strada Bachgasse Nr. 11.

Prin introducerea uzinei electrice și a mașinilor ajutoare sunt în plăcuta poziție de a putea satisface și celor mai mari cereri, oferindu mi serviciile pentru toate lucrările de lăcătarie, edifici, instalații de apaducte și latrine, precum și orice lucrări și reparaturi ce cad în această branșă.

VICTOR DRODTLOFF,
lăcătar,

Sibiu—Nagyszeben—Hermannstadt, Bachgasse Nr. 11.
Ingrădiri de vile, biserici, etc. — Cele mai bune acesorii pentru încălzit. — Ferești de fier și oțel pentru fabrici, magazii și pivniți. — Prospeete complete de prețuri și informații gratuite.

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete!

E trist, — dar în realitate adevărat că în vremea de azi e bătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atrofiate și cari în urma ușurinței din tinerete și prin deprinderi rele și-au sdruncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie cineva care să dea tinerimei deslușiri binevoitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală — trebuie să fie cineva cărui a omenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere necazurile or secrete. Dar nu e în deajuns însă a destăinui aceste necazuri ori și cui, ci trebuie să ne adresăm unui astfel de medic specialist, conștiincios, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deja eventual există, atunci apoi va încetă existența boalelor secrete.

De o chemare atât de măreață și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr-ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta VII, Rákóczi-ut 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori cine (atât bărbații cât și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale, unde sângele și sucurile trupești ale bolnavului se curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul iuse eliberează de materiile de boală, chinurile sufletești i-se liniștesc.

Pără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metoda sa proprie de vindecare, chiar și cazurile cele mai negleșite, ranele siflice, boalele de țevă, bășică, nervi și șira spinării, începuturile de confușie a minții, urmările onanței și ale sifilisului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotența), vătămurile, boalele de sânge, de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei e sală de așteptare separată și esire separată. În ceace privește cura, depărtarea nu este piedecă, căci dacă cineva, din orice cauză, n'ar putea veni în persoană, atunci i-se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se înlătară numai marea de răspuns). Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimit fie-că-uita. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Adresa: Dr. **PALOCZ**, medic de spital, specialist, Budapest, VII., Rákóczi-ut 10.

Telefon 184.

Premiat de mai multe-ori.

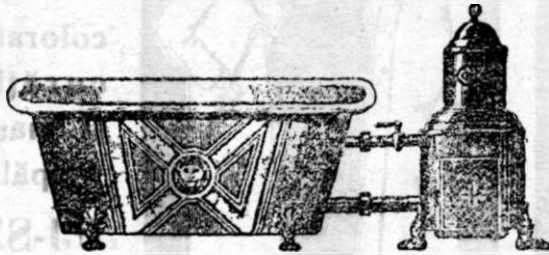
Telefon 184.

CARL PIFFL

Prima fabrică de
obiecte de metal

Timișoara-Elisabetin. — Temesvár-Erzsébetváros. — Hunyadi-u. nr. 14.

Recomandă obiectele sale foarte frumoase și solide de tinichiglerie și anume: vane de scaldat, de șezut și pentru copii, — scaune pentru scaldat încălzitoare și vane

de scaldat după cel mai bun sistem (sistem propriu). Lăzi pentru lemne și pentru căr-buni și alte obiecte de metal: precum ciu-bera, ulcioare și căni. — Catalog de prețuri la dorință gratuit.

Apoi litere de tinichea și de cositor, inscripții de metal, tablă cu numărul casei și cu numele străzii, mărei și firme de ținc. Conduct pentru apă, aranjări pentru

— — baie și closete engleze cu neîntrecutul aparat „Temes“. — Ucenici se primesc cu condițiuni foarte bune.

Frideric Hönig

turnătorie, fabrică de
clopote și metal, aran-
jată pe motor de vapor

Arad, strada Rakoczi Nr. 11-28.

Fondat la 1840.

Premiat la 1890 cu cea mai mare medalie de stat.

Cu garanție pe mai mulți ani și pe lângă cele mai favorabile condiții de plătire — recomandă clopotele sale cu patentă ces. și reg. invenție proprie, cari au avantajul că față cu ori-ce alte clopote la turnarea unui și aceluiași tare și cu șunet adânc — se face o economie de 20—30% la greutatea metalului. Recomandă totodată clopote de fer ce se pot învărti și postamente de fer, prin a căror întrebuințare clopotele se pot scuti de crepat chiar și cele mai mari clopote se pot trage fără să se clătine turnul. Recomandă apoi transformarea clopotelor vechi în coroană de fer, ce se poate învărti cum și turnarea din nou a clopotelor vechi, sau schimbarea lor cu clopote nouă pe lângă o suprasolvire neînsemnată.

Liste de prețuri și cu ilustrațiuni — la dorință se trimit gratis.

KLINGE ANTAL

pictor bisericesc și de icoane sfinte.

Nagyvárad, Szent János-u. 11.

Pregătește gratis tot felul de planuri pentru iconostase și plafoane

bisericești.

Magazie de articlii pentru biserici și preoți.

GEORGE JANCOVICI

ARAD,

Forray-utca Nrul 2.

Aduc la cunoștința onoratului public că au sosit

noutățile de primăvară

în stofe, mătăsuri, delainuri, zetyruri, cretoane, batisturi și multe alte articole cari nu se pot toate înșira.

Cea mai bogată magazie în articlii pentru sfintele biserici și preoți

Postavuri de reverenzi, brîuri preoțești, roșii, vânate și negre.

Ciorapi împletiti în țesătură.

Babós Béla

fabricant de instrumente muzicale în
Sibiu, (Nagyszeben) Piața-mică 24.

Unicul fabricant în Sibiu. Cel mai ieftin și cel mai bun depozit de cumpărat pentru orice instrumente, precum: violine, țitere, clarinete, harmonice, și totfelul de instrumente de suflat din alamă, etc.

Cele mai bune și mai ieftine corzi de violine. Mare depozit de Gramofoane în diferite mărimi, precum și Scala-Record. Mare asortiment de plăci pentru gramofoane cu prețuri ieftine. Comandele se efectuează prin trimiterea banilor înainte sau prin rambursă. Reparaturile se execută artistic și cât se poate de prompt.

STEFAN SLADECK IUN.

FABRICĂ DE MOBILE

VÎRSET
strada
Kudritzer No. 44-46

: Cea mai renumită :
mare fabrică
de mobile
din sudul Ungariei
(Versecz).

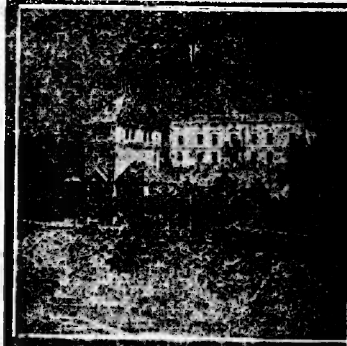
Pregătește mobilele cele mai moderne și luxoase cu prețuri foarte moderate.

Mare depozit de plane excelente, covoare, perdele, țesături foarte fine și mașini de cusut.

Villa „Danilă Valușescu“

Herkulesfürdő — Băile Erculane

Edificiu nou uscat, în fața soarelui.

Aranjament modern pentru familii și persoane particulare.

Serviciu prompt.

Prețuri moderate.

IGNA DEMIAN

coloratură de haine, curățitorie chimică, și mașină cu aburi de spălat rufe albe în

UJ-SZENT-ANNA.

Colorez (văpsesc) și curăț chimic: totfelul de vestminte bărbătești, femelești și copilărești, pardesii și paltoane, în întregime fără nici o desfacere, stofe pentru mobile, perdele, dantele, broderii, mănuși, borangi-curii etc. În rufăria mea, ajustată bogat, se spală curat ca zăpada, fără materii mistuitoare, în deosebi gulere și manșete, cămăși bărbătești, etc., cari prin mașinile mele de călcat ajung la un luciu încât nu se pot deosebi de cele mai noi. — Comandele cu posta se expediază punctual și cu acuratețe.

Fillala în Arad, la
Iosif Ștefan, pe piața Tököly.
(în casa bisericii române).

= Ocazie rară =
în prăvălia de ieftinătate a lui

R. Mautner

din strada Hunyadi Nr. 1.

Cumpărând o cantitate mai mare am putut să ajung ieftin la articolele de mai jos așa că le pot pune foarte ieftin la dispoziția on. public cât timp va ținea asortimentul.

Deline franceze, batisturi, voale, zefire englezești, stofe de mătase în toate colorile moderne. Stofe pentru costume femelești. Stofe engleze pentru bărbați cu jumătate prețul deasemenea mătasa.

Prosoape, pânze, scoarțe, covoare și velințe.

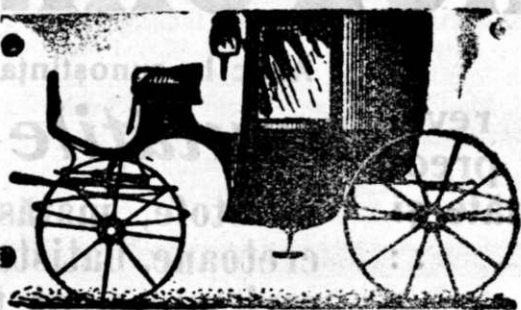
Oare de serviciu dela 8—12 și 2—7¹/₂.

Prăvălie de ieftinătate a lui **R. MAUTNER**.

MAJOROS JOZSEF

fabricant de trăsuri

Lugoș, Str. Andrei Nr. 5.

Magazin permanent de trăsuri noi și — prefăcute. —

Reparaturi și orice lucrări din ramul acesta se efectuează repede și prompt. Lucru bun, serviciu solid și conștiințios

Premiat cu medalia cea mare la exp. milenară din Bpesta în 1896.

Turnătorii de clopote. Fabrica de scaune de fer pentru clopote, alui

ANTONIU NOVOTNY - TIMIȘOARA - FABRIC. -

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție, de mai mulți ani provăzute cu ajustări de fer bătut, construite spre a le întoarce în ușurință în ori-ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lăture fiind astfel scutite de crepare. Sunt recomandate **CLOPOTELE GĂURITE** de dânsul în-te cu deosebire ventate și premiate în mai multe rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu găuri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai plăcut și cu vibraire mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astfel că un clopot patentat de 327 klg. este egal în ton cu un clopot de 461 klg. patentat după sistemul vechiu. Se mai recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu ajustare de fer bătut ca — și spre turnarea de toace de metal. Prețuri-courante ilustrate gratis.

Să ne ferim de molii!!
 În institutul de asigurare contra molilor din Oradea-mare a lui
Dozsa János
 blănar
 Nagyvárad, Passage Sass
 — în fața teatrului »Urania«. —
 Se îngrijesc pe lângă prețuri convenabile, blane pentru femei și bărbați și blane de călătorie, covoare, boale și manșoane. Magazin asigurat contra focului.

SZATMÁRI KŐIPARGYÁR

— HARKÁNYI EDE —
 sculptor și pietrar în
 — SZATMÁR-NÉMETI. —

Lucrări: Sculptură și monumente, altare amvoane, grilaje, bazine, statuete, rugi, cruci, pietre pentru mormânt, etc. etc.
 Clasa arhitectonică: Canouri, mausolee, poduri, — scări balustrade, pavagii ș. a. —
 Clasa de morărit. Pietre de moară franceze, rijniți — pentru sămânță și sare, tocile etc. —
 Numai lucrări de gust și execuție specială, pe lângă — prețurile cele mai convenabile. —
 Se fac gratuit deseneuri, rezervându-se dreptul de — proprietate. - Vă rog să fiți atenți la firmă. —

Atrag atenția onoratului public asupra atelierului meu de **spălătorie și colorare chimică** existent de peste
50 de ani
 cea mai veche în ramul acesta. Serviciu ireproșabil. — Prețuri conv.
FEICHTINGER J.
 Kolozsvár
 Str. Paris 5. Telefon =.

„TIMIȘIANA” INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII SOCIETATE PE ACȚII Fondată la anul 1885.

Centrala în Timișoara oraș (Belváros) Piața Balázs No. 1. (Palatul Mocsonyi).
 Filiale în Buziaș, Recaș, Ciacova și Delta.

Telefon pentru centrală Numărul 510. Telefon pentru „STANDARD” No. 1028.
 Capital propriu 1,500 000.— Cor. == Depuneri . 4,000.000.— Coroane.

Primește depuneri spre fructificare, despre cari eliberează libele. — Administrează depuneri cu casete de economizare.

Plătește deponenților după mărimea sumei depuse 4¹/₂% și 5% interese, fără nici o detragere.

După toate depunerile contribuția (darea) de interese o plătește institutul separat.

Depuneri până la 10,000 Coroane, după starea cassei se plătesc și fără abdicere.

Escomptează cambii și acoardă credite cambiale cu acoperire ipotecară.

Dă avansuri pe efecte publice (Lombard).

Acoardă împrumuturi ipotecare pe case de închiriat și pe proprietăți de pământ.

Administrează agentura generală pentru Ungaria de sud a societății de asigurare „STANDARD”.

Telefon: Filiala Buziaș Nr. 10. — Filiala Recaș Nr. 14.

Telefon: Filiala Ciacova Nr. 16. — Filiala Delta Nr. 26.

Telefon 66-82

FISCHER TESTVÉREK

■ I struitori de sticlă și fabricanți de oglinzi; ■
 ■ pictură specială pentru geamuri de biserică. ■
BUDAPESTA, VIII., Mária-utca No. 11.

Pregătim ireproșabil oglinzi, plăci, dulapuri și apărătoare pentru uși. Primim execuția conștiințioasă a oricăror lucrări din acest ram, apoi colorarea în sticlă ori mozaic a geamurilor de biserică, dormitoare, sufragerii, saloane, portale și porticuri.

■ Mare depozit de sticlă în plăci. ■

Comandele atât din loc cât și din provincie se fac cu multă conștiințiozitate.

Telefon 66-82.

Primul atelier ardelen aranjat cu putere electrică pentru scobirea pietrelor și fabrică de pietrii monumentale.

GERSTENBREIN TAMÁS és TÁRSA

sculptor și
 lestru pietrii

Atelierul central al fabricii: **Kolozsvár, Dézsma-u. 1**

Magazin de pietrii monumentale, fabricate proprii din: marmoră, labrador, granit, sienit etc. Kolozsvár, Ferencz József út 25.

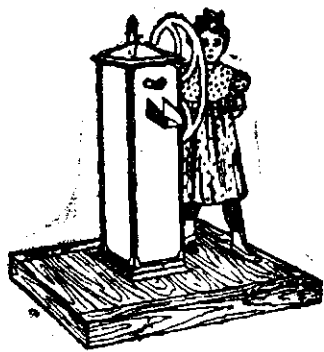
Cancelarie Centrală:

Nagyszeben, Fleischer-gasse 17.

Filiale: Déva, Nagyvárad.

Kuceses Károly atelier de mașini în Makó

Recomandă pompele sale mai noi cu lanț brevetate fântâni executate în atelierul propriu care au preferința, că sunt ușoare, nu îngheață, foarte durabile, ocupă loc puțin, umblă ușor și sunt atât de plăcute, încât sunt o podoabă pentru curte. **Catalog de prețuri la dorință — se trimite gratuit: Kuceses Károly, Makó — (Măcău, comitatul Cenadului).**

Să ne credeți

că este în interesul D-tre, dacă comandați — — coasa „Koronagyémánt”

Cu coasa „Koronagyémánt”

bătută odată se poate cosi ziua întreagă și deoarece e făcută din oțel-diamant, coase rele sau moi nu se găesc între ele. Pentru trălăncia fișcărei bucoși garantăm.

75 80 85 90 95 100 110 cm. La comanda de 10 buc.

Prețul: 1 buc. 1-80 1-90 2- 2-20 2-40 2-40 2-60 cor. una se dă rabat. —

Comandele se pot face prin trimiț. banilor înainte sau pe lângă rambursă la

Lengyel Testvérek magazin de coase „Koronagyémánt”
 Kaposvár, Fő-utca 22 T.

MOBILE BUNE

cu prețuri favorabile

se găsesc în fabrica de mobile a lui

Reisz Miksa

Békéscsaba.

în

Nagyvárad

Sas-utca Nr. 7.